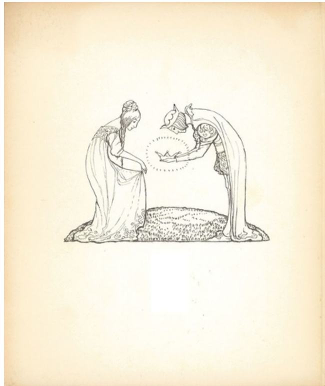
<img height=250 src="/img/sagoteater/0001.5.png"

Sagoteatern

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna samling barnteater från 1911 av **Anna Wahlenberg** (1858-1933), illustrerad av **Aina Stenberg** (1885-1975) har digitaliserats av Dramawebben (se nedan) och i januari 2013 anpassats för Projekt Runeberg av Ralph E.

Sista sidan saknas tyvärr i musiken till Prinsessans visa, så det vore tacksamt, om detta kunde kompletteras på något sätt.

Pjäserna är:

- **Anders nya mössa**
- **Trollgubben i Storberget**
- **Sockertemplet**
- **Trollkarlens fångar**
- **Tårebjörken**
- **Féens guddotter**
- **Prinsessans visa (med musik)**

Ill. AINA STENBERG **ANDERS NYA MÖSSA** SAGOSPEL I TRE AKTER ——

PERSONERNA:

MOR.

SMEDS-LASSE.

PRINSESSAN.

ANDERS.

TORG-KARIN.

FÖRSTA SOLDATEN.

PETTER.

RIKA MJÖLNARN.

ANDRA SOLDATEN.

LISA.

KUNGEN.

TVÅ TÄRNOR stumma.

Är det brist på skådespelare kunna flera roller spelas av en person, de två soldaternas lätt omläggas till en roll och tärnornas uteslutas.FÖRSTA AKTEN.

Till höger stuga med förstutrapp. Framför den en liten grön plan. Intill stugväggarna blomsterrabatter. Till vänster enbuskar och björkar. I fonden landsväg.

MOR sitter på trappan och håller på att sluta stickningen av Anders nya mössa. ANDERS, PETTER och USA Siå och se på, ytterst intresserade.

MOR.

Så där ja, nu är den färdig Få se om den passar. (Sätter mössan på Anders.)

ANDERS strålande.

Tack, SÖta mor! (Omfamnar henne. Vänder sig sedan långsamt omkring och låter syskonen beskåda sig.) Är jag inte fin, säg? Är jag inle grann, säg?

PETTER sneglande.

Men den är blå i toppen. Del är full.

MOR.

Ja, kära ni, det röda garnet räckte ju inte till. (Går och vattnar blommorna kring stugan.)

ANDERS morskt till Petter.

Del är bara vackert, ska jag säga dig. Och maken Lill fm mössa finns inte, för mor har själv slickat den, och ingen kan göra något så bra som mor.

LISA knäpper beundrande ihop händerna.

Ja, den är tå vatter, tå!

PETTER

sneglar avundsjukt på mössan och går sedan och krattar sandgången.ANDERS tittar åt vänster.

Se där kommer Smeds-Lasse. Han ska få se på den, han med.

(Ställer sig bredbent vid landsvägen och väntar. Vänder sig om mot mor och syskonen.) Han gör sig så grön för han har storstövlar och skärmmössa, men nu ska han allt få se på en, som är finare än han. (Bröstar sig.)

SMEDS-LASSE stor och kavat från vänster.

Go morrn!

ANDERS ändå stramare än han.

Morrn!

SMEDS-LASSE.

Nej si på den, töcken en fin mössa han fått! Är det därför du är så stram åv dig?

ANDERS.

Maken till lin mössa finns inte, sir du, för mor har själv stickat den, och ingen kan göra nånting så bra som mor.

SMEDS-LASSE tar fram sin kniv.

Sir du den här kniven? Det är inget fel på den annat än att skaftet är sprucket och bladet är åv. Men minst hälften är kvar av det. Det är en mycket bra kniv.

ANDERS undersöker kniven.

Jaa då. Det är en riktigt bra kniv.

SMEDS-LASSE.

Vi byter mössor och så får du min kniv emellan.

ANDERS stolt.

Nej tack du, mig kuggar du inte, du! Nog är kniven bra, men inte går den upp mot min mössa, inte.

SMEDS LASSE.

Nå så lät bli då! (Stoppar kniven i fickan och går i det han gören ful gubbe.)

ANDERS går mot modern och syskonen.

Nu blev han allt snopen för att jag inte lät narra mig. Såg ni hur ond han var?LISA.

Uss ja! Ödona gnittra på'n.

PETTER.

Ä, inte mente han allvar. Hans skännmössa måtte väl vara lik så god som din mössa.

(Paus, varunder Anders betraktar honom med förkrossande förakt.)

ANDERS.

Du är avundsjuk, du!

PETTER.

A . . .! (Vänder sig om och skrattar.)

ANDERS tittar åt höger.

Där kommer Torg-Karin. Hon ska till sta'11 och sälja äpplen. Få se, vad hon säger då. Hon ska allt bli förvånad. (Ställer sig bredbent vid landsvägen.)

TORG-KARIN

från höger. Drar en kärra med äpplen framför sig. Stannar då hou får se Anders och niger ett par gånger mycket djupt.

Goddag, goddag, lilla nådig herrn!

ANDERS nådigt.

Goddag Torg-Karin. Hur står det till?

TORG-KARIN.

Tack ar som frågar. Det knallar och går. (Betraktar Anders närmare och håller på att ramla baklänges.) Men kära söta, vad är det jag sir! Det är ju inte lilla nådig herrn på herrgåln. Det är ju Anders, vet jag! Jag höll rakt inte på att känna igen honom. Aj, åj, han sir ju ut som ett grevebarn, så grann är han i den där iina mössan.

ANDERS.

Ja, maken till lin mössa finns inte, för mor har själv slickat den.

TORG-KARIN.

Kunde jag inte si det! Tänk, om jag, gamla stackare, hade en så'ngrann mössa. Då skulle jag nog kunna bli håd' ung och vacker igen. Vill han ge mig den, så ska han få mitt allra som raraste äpple.

(Tar upp ett stort äpple ur kärran och räcker det mot Anders.)

ANDERS leende och överlägsen.

Jo, det trodde du, Torg-Karin.

TORG-KARIN.

Han ska få hela, stora kärran.

ANDERS som förut.

Nej inte om du gav mig tio äppelkärror, Torg-Karin.

TORG-KARIN suckar och knyter om halsduken.

Det var bedröveligt det. Jag skulle blitt så vacker i den. Ja, ajö då, lilla nådig herrn, (niger djupt) Anders, menar jag. (Nickar. Tittar längtande och suckande på mössan och går åt vänster med sin kärra.)

ANDERS tittar efter henne.

Nu går hon och gråter för hon inte fick mössan. Hon tyckte allt den var bra lin.

LISA

hoppar omkring Anders och klappar i händerna.

.la, va' den är fin! Den är tå fin tom baja dnll!

PETTER

blänger argt och avundsjukt på Anders.

ANDERS tittar utåt landsvägen.

Kommer det nå'n mer, tro? Jo minsann, där är Rika mjölnarn.

(Ställer sig bredbent och stolt vid landsvägen.)

RIKA MJÖLNARN från vänster, stor och vit och tjock.

Vad! Vad! (Gör en lorgnett av tummen och pekfingret och kikar på Anders.)

Ska det vara pojkvasken Anders, som är så gentil! Vad är det för

grant du har på huvu'1?ANDERS morskt.

En mössa, sir du väl. Och maken till fin mössa finns inte, för mor har själv stickat den.

K [K. A MJÖLNARN.

.lo, jag tackar, .jag! (Lägger fundersamt fingret på niisan.) Om jag hade en töcken där fin mössa skulle jag allt gå upp till självaste kungen. Och han skulle bli så glad att få se en så'n fin herre, så han skulle tvärt säga: »Var så god och sitt ner på gullstoln här, så röker vi en pipa tillsammans». Och då skulle jag säga: »Kör till, herr kung!

Det går välan för sig.» Hör du, Anders du, om du ger mig den där mössan, så ska du få en hel stor mjölsäck.

ANDERS föraktfullt.

En mjölsäck för den här lina mössan! Jag är väl inte tokig heller!

RIKA MJÖLNARN.

Du ska få fem. Tjocka, stora, stinna.

ANDERS.

Nej du. Jag tror inte du kommer till kungen, du! För min mössa får du inte.

RIKA MJÖLNARN förargad.

Pub! Sicken en slursk krabat! Den ska inan akta sig att tala med. Pull! (Går åt höger.)

ANDERS.

Han tänkte han skulle lura av mig den. Men läng näsa fick han.

LISA breder ut armarna.

Tå lång!

ANDERS.

Mor! Vet du vad, mor?

MOR.

Nej, vad då?

ANDERS.

Nu går jag själv upp till kungen.MOR förskräckt.

Å, bevara mig väl, inte går det an!

ANDERS.

Jo, bara man är lin nog så går det an. (Sträcker på sig.) Och jag måtte väl vara lin nog. Ajö mor! (Till syskonen.) Ajö med er! (Går mot landsvägen.) Nu går jag till kungen.

MOR springer efter honom.

Nej men Anders, vad tänker du på...!

ANDERS.

Jo, ser du mor, jag får lov att gå, för det vore så synd om den stackars gamla kungen om han inte iick se min mössa. Ajö! (Går ut till vänster.)

MOR står först handfallen. Ropar så efter Anders. Anders då! Anders...! Är du rakt från vettet, pojke!

PETTER.

Ä, han törs inte, mor. Han vänder snart om.

LISA ängsligt.

Nej det får han inte göra, för då bir den gamla kungen tå lissen!

ANDRA AKTEN.

Slottssal. I londen dörr, framför vilken TVÅ SOLDATER stå på post. Till höger (lörr till prinsessans rum. Till vänster dörr till kungens rum. Mitt på golvet ett duknl bord.

ANDERS utanför, haltar på dörren.

FÖRSTA SOLDATEN.

Vem är del som bultar?Det är jag.

Ocken jag?

En som vill in. Ocken är det då?

ANDERS utanför. ANDRA SOLDATEN.

ANDERS. FÖRSTA SOLDATEN.

ANDERS.

En som vill hälsa på kungen.

ANDRA SOLDATEN öppnar dörren.

ANDERS.

Goddag, goddag! (Nickar åt soldaterna och vill kliva på, men bägge soldaterna sträcka sina gevär emot honom.)

FÖRSTA SOLDATEN.

Nej pass, här kommer ingen in, som inte har uniform.

ANDERS morskt.

Min mössa är lik så god som en uniform ska jag säga er, för den är gjord av mors bästa garn, och mor har själv stickat den. Och ingen kan göra nånting så bra som mor.

ANDRA SOLDATEN.

Det hjälper inte om den är aldrig så fin. Uniform ska del vara.

FÖRSTA SOLDATEN.

Epåletter och kask ska del vara.

PRINSESSAN från höger följd av två hovdamer. Vad är det för väsen? Vad är det för väsen?

(Soldaterna göra honnör.)

ANDRA SOLDATEN.

Här är en panel, som vill in och hälsa på kungen fastän han inte har uniform.ANDERS

Ä du prinsessan, du?

PRINSESSAN.

Ja, jag är hennes kunglig höghet prinsessan.

ANDERS.

Dä ska du ställa de där drängarna i skamvrån (pekar pil soldaterna), för de inte kan se vad folk går för. Tänk, de begriper inte alt den här mössan (tar åt mössan) är lik så god som en uniform.

PRINSESSAN pekar på mössan.

Vad är det för en mössa då?

ANDERS.

Det är en mössa, som heter duga, du. Och maken till fin mössa linns inte, för mor har själv stickat den.

PRINSESSAN beskådar Anders.

Ja minsann, det var fasligt en så'n grann mössa! När man är så

fin 0111 huvudet kommer man in var som helst. (Räcker handen åt Anders.)

Slig pä, du! (Till soldaterna.) Nå, varför slår ni där som träbockar? Gör

strax honnör för den lina herrn. Annars ska det bli annat av.

(Soldaterna göra honnör för Anders, som nickar stramt åt höger och vänster och stolt går

in ined prinsessan.)

PRINSESSAN

håller Anders ett stycke ifrån sig för att riktigt kumia se på honom.

Fä se pä dig nu! Nej, vad du är lin! Ju mer man ser på dig ju finare blir du. Jag tror rakt du är lika fin som en prins.

ANDERS stolt.

Ja, jag skulle nästan Lro del.

PRINSESSAN

Och eftersom du är så fin som en prins så ska du få den äran all sitta till bords med mig. Var så god herr Prinsfin. (Visar på en förgylld stol, som tärnorna sätta fram.)ANDERS.

Tack, du! (Sätter sig.)

PRINSESSAN.

Men inte kan du äta med mössan på dig?

ANDERS huller fast mossan.

Jo, deL går sa bra, så.

PRINSESSAN.

Det passar sig inte. Ge mig den, så ska jag hänga den pä stolsknappen.

ANDERS misstänksamt.

Ånej du! Då tar du den av mig.

PRINSESSAN.

Jag ska bara låna den. (Stoppar äpplen och päron i hans fickor.) Där får du. Nu kan jag väl få se på den? (Räcker ut handen efter mossan.)

ANDERS.

Nej lack, du! Jag är väl inte så dum heller.

PRINSESSAN hänger ain guldkedja om hans hals. Nå men nu kan du väl låna mig den.

ANDERS drar sig undan.

Törs inle . . . Törs inle . . .

PRINSESSAN.

Om du får en kyss dä?

ANDERS

tittar pil henne litet fundersam men drar sig ändå längre undan.

Nej, du vill bara lura mig, du.

KUNGEN

in från vänster klädd i mantel och krona. Till prinsessan.

Sicken en då! Vad är det för kavaljer du har fått?

PRINSESSAN.

Det är en genlil kavaljer, söla far. Se bara en sådan iin mössa han har.KUNGEN

går runt omkring Anders och beskådar honom från alla håll.

Ja, det får jag säga, den var verkligen lin. Mycket lin.

ANDERS.

Ja-a, maken till lin mössa finns inte, för den är gjord av mors bästa garn, och mor har själv stickat den, och alla människor vill ha den av mig. Men si, det lyckas inte.

KUNGEN.

Kanske den till och med är bättre än min. (Lyfter av sig kronan.) Om vi skulle byta?

ANDEKS

reser sig och går baklänges med båda händerna om mössan.

Nej, nej, nej! Jag vill inte.

KUNGEN.

Vi kan ju bara prova hur den passar. (Går efter Anders med kronan mellan händerna.)

ANDERS.

Nej, nej, nej, nej, nej, nej, nej! (Springer »mdan,) Jag vill inte.

KUNGEN efter honom.

A si så, kom nu,

ANDERS.

Nej, nej, nej, nej, nej, nej, nej, nej, nej...! (Springer varv på varv kring salen med kungen efter sig och lyckas slutligen komma till dörren. Soldaterna sätta krokben för honom, men han hoppar över deras ben och ut genom dörren.)

KUNGEN

som inte hunnit med att vända på huvudet, står med kronan mellan händerna och tittar

förbluffad efter honom.

Vart tog han vägen? (Tittar upp i taket och ät alla håll).TREDJE AKTEN.

Samma dekoration som i första akten.

MOR sitter på stugutrappen och stickar. LISA leker bredvid henne med sin docka. PETTER rensar i blomsterrabatten.

MOR tittar upp.

Det var då fasligt vad Anders är länge borta.

PETTER.

Tänk om han ändå gått till slottet?

LISA glad.

Och bitt p.jins!

PETTER,

Ä, han kom nog inte in i slottsköket en gång.

ANDERS

kommer inspringande från vänster och kastar sig i famnen på mor. Rädd,

Mor! Mor...!

MOR.

Kära min gosse, vad är det?

ANDERS.

Han kommer efter mig, mor! (Går försiktigt några steg åt vänster och tittar åt landsvägen, men håller hela tiden mor i förklädet så hon måste följa med.) Han kommer efler mig!

MOR,

Vem då?

ANDERS.

Den gamla kungen, vet jag. Han kom med kronan mellan händerna och ville byta bort den mot min mössa. (Tittar utåt landsvägen.)PETTER.

Pvtt san! Tror du kungen hellre ville ha din simpla röda mössa än sin gullkrona?

ANDERS morskt.

Jo du, det ville han! Det finns ingen i hela världen, som inte fikar efter min mössa, ska jag säga dig. Prinsessan, hon försökte också locka den åv mig. Hon stoppade äpplen och päron i fickorna på mig och hängde sin guldkedja om halsen på mig och ville kyssa mig med, du, om hon bara hade kunnat få låna den ett litet tag. Men jag lät inte lura mig, jag inte. Och så kom kungen in och blev så förtjust i den, han med, att han inle kunde bärga sig utan lyfte av sig kronan och tyckte vi skulle byta mössor. Men då blev jag så hiskligt rädd, för se en kung kan ju göra allt vad han vill. Och så sprang jag. Jag sprang och jag sprang, och jag sprang . . . (Gir försiktigt åt vänster alltjämt hållande i mors förkläde och tittar åt landsvägen.) Han kommer väl inle?

PETTER.

Var har du äpplena och pärona då, som du fick av prinsessan? Och guldkedjan se’n?

ANDERS

känner efter i fickorna och tittar på sitt bröst. Snopen.

Jag har visst tappal dem när jag sprang. (Letar åter i fickorna och tittar på bröstet. Klarnar upp. Tar sig om huvudet.) Men si mössan, den har jag kvar ändå!

PETTER föraktfullt.

Vad är den mot guldkedjan och guldkronan? Dem kunde du ha salt och fått så väldigt med pengar för att du kunde ha gått klädd i siden och sammet i alla dina dar. Du var allt bra dum, du, Anders.

ANDERS

funderar, tittar på Petter, funderar igen. Ser upp till mor.

Var jag dum, mor?MOR tar honom i famn.

Nej, gossen min, del var du inle. För om du än klädde dig i silke och guld från topp till tå kunde du aldrig bli så fin som i din lilla röda mössa.

ANDERS triumferande till Petter.

Sir du det då!

LISA pekar pil Petter.

Ja, tir du det då!

TROLLGUBBEN I STORBERGET SAGOSPEL I EN AKT

PERSONERNA:

OLLE.

olles mor.

trollgubben i storberget.

TROLLGUMMAN.En skogsbacke. I fonden utsikt över ängar och hagar med här och där några hus. Till vänster en liten låg stuga med ett fönster och dörr med trappsteg. Alldeles intill stugan at fonden stängsel för getfålla, av vilken man dock icke ser något mer, ty träd och buskar skymma. Till höger skog med gångstig.

OLLE ligger i fönstret och ser på hur hans MOR stänger stugudörren.

OLLES MOR.

Nu lägger jag nyckeln här under det trasiga trappsteget alldeles intill väggen. (Lägger ner nyckeln.) Så om det kommer någon från hvn och vill se till dig, så får du säga var den linns. Men lova mig att inle öppna dörren själv, för du kanske inle kan slänga den sedan.

OLLE.

Ja, mor.

OLLES MOR.

Och hör du Olle, låt för all del ingen komma in, som ser slygg ut, för det kan hitta på och hända atl trollgubben i Storberget hälsar på oss igen.

OLLE.

Men kära mor, han har ju redan lagil alla våra geller, både Pärlan och Sippan och Pelle Bä.

OLLES MOR dystert.

Å, det finns kanske något mer, som han skulle vilja ha.

OLLE ängsligt.

Tror du han vill ha sängen? (Ser sig om i stugan.) Eller bordet? Eller stolen?OLLES MOR aom förut.

Anej, inte det.

OLLE hastigt.

.Jaså, brödkakan du gav mig!

OLLES MOR.

Nej, inte den heller. Men det kan hända han vill ha dig.

OLLE.

Mig!

OLLES MOR.

Ja, de säger alt han tagit små barn och stoppat dem i säcken och burit dem hem till sig i Storberget och — ätit opp dem.

OLLE.

Uscli då, jag vill inte bli oppäten! Gå inte söta mor!

OLLES MOR.

Du vet ju Olle lilla, att jag får lov alt gå på dagsverke vid herr-gåln. Men släpp bara inte in honom, så gör han dig nog inte något

ont. (Klappar honom på kinden och går ¡'it höger.)

OLLE ropar efter henne.

Mor! Mor!

OLLES MOR vänder om.

Vad är det?

OLLE.

Hur ska en kunna se 0111 det är trollgubben då?

OLLES MOR.

Å, del är då inget svårt alls, det, för trollgubben är så hiskeligt ful, han. Han har riktiga buskar till ögonbryn. Munnen hans går ända upp till öronen. Näsan är tjock som en rova. Och så ska du veta att han har en vargtass i stället för höger hand.

2. — Sagoteatern.OLLE.

Nå, då är det väl ingen konsl atl känna igen honom.

OLLES MOK.

Och ibland är han ensam. Men ibland har han sin gumma med sig, som bär säcken åt honom.

OLLE morskt.

Ja, jag ska nog passa mig, jag, om han också har hundra gummor med sig.

OLLES MOR klappar honom.

Ja, gör det, Olle lilla. Släpp inte in honom. Släpp inte in honom!

(Höjer varnande fingret i det hon går åt höger.)

OLLE.

Var lugn, du mor. Han ska allt få lång näsa, han!

OLLES MOR niekar åt honom och går ut till höger.

OLLE

försvinner ur fönstret men kommer igen med ett vedtrii och en lång spik, som han med en sten bultar in i tvärändan av träet. Alltemellanåt tittar han med en grym blick mot skogen. Så springer han tillbaka in och återvänder med en spiskrok, som han vässar mot fönsterblecket. Prövar då och då om han fått bra egg och tittar grymt mot skogen. Försvinner och visar sig igen med en gammal kastrull på hufvudet, sticker grytkroken innanför skärpet på vänster sida och vedträet med spiken på höger. Höjer sig ned och tar upp ett kastrullock, som han håller framför sig som sköld, under det han tittar stolt och grymt åt skogen. Försvinner.

Trollgubben och trollgumman komma smygande från höger. Men trollgumman går aldrig riktigt fram på scenen utan skymtar bara mellan buskarna. Trollgubben har högra handen omlindad med en halsduk.

TROLLGUBBEN.

Det är här han ska bo, den lilla läckerbiten. Han ska smaka rikligt bra till middan.

TROLLGUMMAN.

Ja han såg så rar ut, när jag såg'en i fönstret härom da'n. Mums, mums! Men hur ska du få tag i honom? Innan vi knep getternastod stugdörren alltid öppen, men nu låser ju mor hans in honom så faseligen väl.

TROLLGUBBEN.

Å, jag ställer mig väl som en vandringsman och knackar på och ber om en bil mat. Då öppnar han nog.

TROLLGUMMAN.

Nej, för allan del, gör inte det! Då trugar han kanske i dig nå'n mat, och vi troll kan ju inte göra nå't ont mot den som delat bröd med oss utan måste göra dem gott Lebaks i stället.

TROLLGUBBEN river sig bakom örat.

‚Ja, det vore allt lite förargligt, det. Men töst, nu vet jag! Kanske jag kan få tag i nyckeln och komma in ändå. Så'nt här enfaldigt folk brukar alllid stoppa'n under dörrtrappen. (Kastar sig på knä framför trappan och sticker med handen under den,)

(Trollgumman gömmer sig i buskarna.)

OLLE i fönstret, betraktar trollgubben.

Vad letar du efter?

TROLLGUBBEN tittar upp.

Å, jag lappade en slant. Och den rullade hit in under trappan.

OLLE

Den blir nog inle god alt få tag i, den du.

TROLLGUBBEN.

Jag är rädd för det. Vill du inte komma ut och hjälpa mig att leta ?

OLLE.

Nej, det kan jag inte, för si jag har lovat mor att inte öppna dörren själv.

TROLLGUBBEN.

Men 0111 jag nu öppnar för dig, då kan du väl komma ut?OLLE efter en kort fundering.

Ja, det vore förstås en annan sak, det.

TROLLGUBBEN.

Ge mig nyckeln genom fönstret då, så ska jag öppna för dig.

OLLE.

Nej, si nyckeln, den ligger allt under trappen, den med. (Pekar.) Där på sidan. (Trollgubben följer anvisningen.) Där, under trasiga steget.

TROLLGUBBEN drar fram nyckeln och reser sig upp. Si, här har jag den. Nu ska du väl få komma ut ur buren, din lilla kyckling. (Låser upp dörren.)

OLLE kommer ut i full rustning.

TROLLGUBBEN går ett par steg tillbaka. Skrattande. Nej men, en så’n krigsman! En kunde rakt bli rädd för honom.

OLLE.

Ja, sir du, man får lov att vara rustad i fall den illaka trollgubben i Storberget skulle komma.

TROLLGUBBEN rycker till och tittar under lugg. Jaså, känner du till honom, du?

OLLE.

Ja-a då. Det är den otäckaste busen i hela världen.

TROLLGUBBEN.

Har du sitt’en då?

OLLE.

Nej, men mor har silfen när han tog alla getterna, både våran Pärla och våran Sippa och våran Pelle Bä. Och hon säger han är så hiskeligen ful så.TROLLGUBBEN.

Är han fulare än jag?

OLLE.

Ja-a då! (Tittar på honom från alla sidor.) Visst ål' du redigl ful, du med förstås. (Angrar sig och klappar honom tröstande på armen.) Men du ska inle vara lessen. Alla kan ju inte vara vackra, heller. Och bara man är snäll, så blir man vacker med tiden, säger mor. Du ska vara riktigt snäll, så blir du nog vacker, ska du si. Och så ful som trollgubben är du då inle på länga, långa tag.

TROLLGUBBEN.

Hur vet du det då, när du inte har sitfen?

OLLE.

Mor har berätta’!, kan du begripa. Så det vet jag så väl så! Han är så förfärlig, så del kan du inle tro. Han är så stor så han räcker ända opp till trädtopparna. Och han kommer ldampande, som om han hade milstolpar till fötter. Och han är så stark att han kan ta oss bägge två och stugan med på ryggen på en gång.

TROLLGUBBEN.

Och den bjässen törs du slåss med?

OLLE.

Ja, sir du, jag har så’na präktiga vapen, ska du veta. (Visar fram spiskroken.) Den här spiskroken har jag slipat, så nu är den en riktigt bussig sabel, sir du. Känn på ll. (Låter trollgubben känna på den.) Men skär dig inle. Och kasken, den duger, den. (Slår på kastrullen, som han har på huvudet. Viskande.) Fast det bara är en kastrull. Men det får du inte tala om. Och den här skölden, det är förstås locket det. Men det syns heller inte, när det inte ligger på kastrullen så. Och del är så tjockt, så del är ingenting som biter på’t varsken sölver eller gull. Och det här, sir du. (Visar fram vedträet med spiken i.) Kan du si vad det är?TROLLGUBBEN.

Del är välan etl vedträ med en spik i.

OLLE.

Ä du dum? Sir du inte all del är en lans? Den är så stark, så den ska jag köra tvärs igenom hela trollgubben! (Kör med »lansen» mot trappan, så att spiken lossnar och faller ur.) Aj, deil satt illte riktigt fast. Men vänta bara, nu ska jag bulta difen, så den sitter som berg. (Tar upp spiken och springer in i stugan. Man hör honom bulta med stenen.)

TROLLGUMMAN

stiger litet fram ur buskarna och puffar till trollgubben med armbågen.

Det var då fasligt med omständigheter! Kan du inte ta n i nacken och stoppa’n i säcken med detsamma, så är det gjort.

TROLLGUBBEN.

Nej, sir du, det är så nära byn, så del kanske kan komma någon. (Ser sig omkring.) Det vore allt bäst om jag kunde locka’n in ål skogen ett stycke innan han ger hals. Hör du knyt om duken lite bättre. Jag är rädd han kan få si vargtassen.

TROLLGUMMAN knyter duken bättre.

Si så där ja, nu syns inte en enda klo. (Drar sig inåt buskarna)

OLLE ut från stugan prövande spiken i vedträet.

Ja, nu sitler den då till dommedags olla! Så nu kan trollgubben få komma när han vill. Jag ska allt ge honom, jag, för han stulit våran Pärla och våran Sippa och våran Pelle Bä!

TROLLGUBBEN.

Vet du vad, Olle, gå med mig ett stycke inåt skogen, så kunde du kanske hitta dem.

OLLE gör stora ögon.

Tror du det?TROLLGUBBEN blinkar och nickar.

Ja, jag vet allt jag, var trollgubben har sina kritter.

OLLE förtjust.

Nej tänk, om jag kunde stjäla tebaks Pärlan och Sippan och Pelle Bä!

TROLLGUBBEN.

Jo, det vore något, del du!

OLLE slår ihop händerna.

Oj, vad mor skulle bli glad! Och oj, vad trollgubben skulle bli snopen! Tänk, om han sprack av förargelse.

TROLLGUBBEN skrattar.

Ja, tänk, du.

OLLE.

Vi två ska allt lura honom, vi, du!

TROLLGUBBEN.

Ja vi ska si om det går. Kom då.

OLLE.

Vänta lite. Jag ska ha min matsäck med mig.

TROLLGUBBEN.

A, vad ska du bry dig om det, för.

OLLE.

För jag är hungrig, förstås. — Och så får vi lov att gå nerom herrgåln och säga åt mor att jag följer med dig, för si jag har lovafna att aldrig gå till skogen utan att hon vet om’et.

TROLLGUBBEN. Inte kan vi sinka oss med det, inle.OLLE.

Jo, sir du, det är tvunget. Vad man lovat, del ska man hälla, för annars är man ingen karl, sir du. Lela du efter slanten din, så kommer jag strax. (Går in i stugan.)

TROLLGUMMAN

sticker fram huvudet mellan buskarna.

Nu måste vi ändå stoppa'n i säcken med detsamma.

TROLLGUBBEN.

Ja, eftersom han är så envis med att springa till mor sin, så. Men jag vet inte hur det är. Det bär emot att stoppa'n i säcken när han inte är rädd för en som andra barn. Jag vill alltid gå öppet och ärligt till väga.

TROLLGUMMAN.

Skräm'en då, vet jag, så blir han nog rädd för dig. Jag ska ha säcken öppen och till reds. (Försvinner.)

OLLE i dörren med en brödkaka i handen.

Har du hittat slanten nu?

TROLLGUBBEN slamrar med mynt i fickan.

Ja, den har jag.

OLLE räcker fram handen för att bli ledd.

Ta mig i hand då, så går vi. (Trollgubben vill ge honom vänster hand) Nej inte vänster. Höger ska del vara. (Får se duken.) Nej, men oj, oj, oj, har du gjort dig illa? Får jag blåsa på det, så blir del bra igen. (Tar i den omlindade vargtassen och blåser på den.) A, vad (111 har för eil mager hand! Du är visst mycket hungrig, stackars dej. Du skulle allt bra gärna vilja ha en bit av min kaka, du? (Vifar honom kakan.)

TROLLGUBBEN.

Nej, tack ska du ha.OLLE liiter ett stycke av kakan och äter.

Den är rar den, må du Iro.

TROLLGUBBEN ser grym ut.

Hör du, Olle du, tänk om jag ändå skulle vara trollgubben?

OLLE skrattande och muggande.

Äsch, inte kan du skrämma mig inte.

TROLLGUBBEN.

Titta på mig riktigt så får du si om jag inte sir hemsk ut. (Grinar illa emot honom.) Jag är allt trollgubben i Storberget i alla fall, jag.

OLLE lugnt.

Pytl san, han sir inte alls ut som du. Han har buskar till ögonbryn, men det har inte du. Han har en mun, som går ända opp till örona, men del har inte du. Han har en näsa, som är så tjock som en rova, men del har inte du. Och han har en vargtass i stället för vänster hand, men del har inte du. Så inte går del all narra mig inte.

TROLLGUBBEN.

Hur sir jag ut då?

OLLE.

Som en annan människa, vet jag.

TROLLGUBBEN slår till ett väldigt skratt, sil att han öppnar munnen pä vid gavel.

OLLE kastar en brödbit i gapet gå honom.

Där har du för att du är snäll och alls inle är nå'n trollgubbe.

TROLLGUBBEN hostar av alla krafter.

Oho! Oho! Oho!

TROLLGUMMAN dunkar honom i ryggen.

Hosta opp'et för allan del! Hosta opp'et.OLLE stirrar förvånad på trollgumman.

Var kommer du ifrån?

TROLLGUMMAN dunkar trollgubben i ryggen utan att höra på Olle.

Hosta opp'et, säger jag!

TROLLGUBBEN hostar.

Jag hostar ju så jag kan spricka. (Hostar.) Men del kommer bara längre ner. (Hostar.) Så där ja, nu är det nere.

TROLLGUMMAN slår bedrövad ihop händerna.

A, det var då för olöckeligt! Vad ska vi nu ha till iniddan?

TROLLGUBBEN ser leende och vänligt på Olle. Jaså, du tycker jag sir ut som en människa, du. Det var första gången som någon sagt mig det. Men sir jag ut som en människa, så ska jag väl vara som en människa. Hör opp nu. (Tar fram en liten pipa ur fickan och blåser i den.) Hör dll llågot?

OLLE sedan han lyssnat några ögonblick.

Jag lycker jag hör något läte.

TROLLGUBBEN blåser i pipan igen.

Hör du något mera?

OLLE efter att ha lyssnat.

Jag tycker det låter som trapp, trapp, trapp, tripp, tripp, tripp, av små lätta fölter.

TROLLGUBBEN blåser åter i pipan.

Vad hör du 1111 då?

OLLE lyssnar.

Å, det låter som: Bä-ä-ä, bä-ä-ä, bä-ä-ä.

(Man hör bräkningar från vänster.)TROLLGUBBEN blåser ännu en gång.

Nu kanske du kan både höra och se. (Pekar åt fållan.)

OLLE springer till fållan.

Nej, nej, nej, se bara! Del är ju Pärlan och Sippan och Pelle Bä! (Lutar sig över stängslet. Getterna bräka.) Goddag, goddag, goddag! Ni små söla! Ni små rara! Men vad är det där för ena som kommer efter? (Man hör killingar bräka.) Så många små, små . . .! (Ser på trollgubben.)

TROLLGUBBEN klappar Olle på axeln.

Ja, sir du, så många barn får man när man är hos trollgubben i Storberget.

OLLE lutar sig över stängslet.

Kom, kom, kom, så jag får klappa er! A, ni små söta, söla, söta, söla, söta ...!

TROLLGUBBEN till trollgumman.

Ja, nu lomar vi väl äv. (Går ut åt höger.)

TROLLGUMMAN gråter i förklädet.

1 ska

till middan. (Går efter.)

Hö, hö, hö ... Vad ska ni nu ha till middan? Vad ska vi nu ha

OLLE vänder sig om.

Kom ska du få si . . . (Ser sig omkring.) Var är du? (Ropar inåt skogen.) Hör du gubben, du! (Ropar åt ett annat håll.) Hör du gubben, du!

OLLES MOR ivrigt in från skogsstigen. Tar Olle i famn.

Nå gudskelov, han har inte tagit dig!

OLLE glad. Å mor lilla, är du hemma igen!OLLES MOR.

Ja, de sa nere på herrgåln att de hade sill trollgubben och hans gumma vanka omkring här i skogen, och då blev jag så rädd att de kunde gå och ta dig sä jag sprang hem. Har du inte sett till trollgubben ?

OLLE.

Nej då. Men en annan snäll gubbe var här alldeles nyss, och han hade visst också sin gumma med sig, för jag såg en skymt åv'na.

OLLES MOR förskräckt.

Men då var det kanske han, trollgubben!

OLLE tvärsäkert.

Nej, si del var då omöjligt, för den här gubben var så hygglig, så. Han hade en liten pipa, och med den blåste han tebaks ål oss både Pärlan, Sippan och Pelle Bä, och alla de många barn, som de fått hos trollgubben i Storberget. Kom, kom, ska du få se! (Drar modern med sig till stängslet.)

OLLES MOR häpen.

Ja visst, där är de ju! A hjärtandes då, det sir ju rakt ut som trolleri. (Fundersamt.) Men här i trakten finns ju ingen som kan trolla mer än trollgubben själv.

OLLE.

Ja, han var det inte, för nog hade han stora ögonbryn, men inte var de som buskar. Och nog hade han stor mun, men inte gick den opp till öronen. Och någon vargtass hade han då inte i stället för vänster hand. Den var bara omlindad, för han hade ont i den.

OLLES MOR slår ihop händerna och vaggar med kroppen.

Oj, oj, då var det ju ändå trollgubben, för han brukar just linda om sin vargtass för att inte bli igenkänd när han går ut i bygden.OLLE storögd.

Men då kan ju trollgubbar vara snälla ibland, de också?

OLLES MOR.

Ja, det sir så ut. (Kramar Olle intill sig.)

PERSONERNA: MODERN. ELSA. RUFP. TOMTEN. HERR TUPP. FRUARNA HÖNS. FRÖKEN SAMMETSTASS.

Ruff är klädd i en päls av domestik påmålad med fläckar i smakfulla schatteringar.FÖRSTA AKTEN.

Rum på ncdra boltcn. I fonden fönster öppet till gården. Framför fönstret bord med en stor krokan upptill helt öppen. Till vänster närmast fonden dörr. Till vänster närmast scenen sofia med bord, stolar oeh pall. Till höger längst åt fonden dörr. Till höger längre åt scenen barnsäng. Till höger längst åt scenen kakelugn.

MODERN pysslar med del skära skärpet på Elsas vita klänning.

ELSA tittar oavvänt på krokanen som står på bordet.

MODERN.

Så dår ja, nu år du färdig och fin. Gå ut och lek tills främmandet kommer, men gå inte till Ruff, för då smutsar han bara ner dig. Han ställer till så mycket spektakel, den där valpen, sä snart får del bli allvar av med atl göra honom till bandhund.

ELSA förskräckt.

Nej mamma, mamma, han skulle bli sä ledsen!

MODERN.

Det kan inte hjälpas, kära du. Han är ju köpt för atl bli bandhund.

ELSA Ijedrövad och surmulen.

Det skulle aldrig få göras några bandhundar!

MODERN

vill skjuta ut Elsa genom dörren till höger.

Sä gä nu då!ELSA med blicken pu krokanen.

Jag vill vara kvar här och se på det vackra sockertemplel.

MODERN ser skarpt pil henne.

Nej, då kunde det hända någon olycka. Jag ska för resten strax ställa krokanen på bordet. Bara jag får lägga på duken så. Gå nu. (Skjuter ut Elsa genom dörren till höger och går själv efter.)

(Paus.)

ELSA

tittar in genom fönstret. Ser sig väl omkring både i rummet och utanför och kommer därpå in genom dörren till höger. Går och ställer sig framför krokanen med händerna pä ryggen, lägger huvudet på sned, håller ansiktet tätt intill krokanen och tittar upp in i den.

A . . . ! A . . . ! A, så vacker! (Vänder på ansiktet och kikar in från ett annat

häll.) Å . . .! Å . . .! Å . . .!

(Det krafsar på dörren.)

ELSA lyssnar.

Är det IUilT?

RUFF utanför.

VofT, volT, vo IT!

ELSA går och gläntar pu dörren.

Mamma sa att jag inte fick gå till dig.

RUFF i dörrspringan,

Voir, voir, vo IT!

ELSA.

Ja, jag förslår. Del är du som kommer till mig och del har hon inte förbjudit.

RUFF gillande.

Voff, volT, voli, volf!

ELSA.

Ja, det har du rätt i. Så kom då, Rullen lilla. (Släpper in Ruff.)

3. — Sagn teatern.

RUFF krumbuktar och skäller.ELSA.

Sch! Sch! Du ska vara snäll och ordentlig, annars får du genast bli bandhund, har mamma sagl. Kom nu och stå här slilla och beskedligt, så ska vi titta på del här vackra, vackra sockertemplet.

(Ruff ställer sig framför bordet. Elsa ställer sig bredvid och båda beskåda krokanen.)

ELSA

Mamma sa att det skulle hända en olycka om jag stod här och såg på det. Men hur skulle det kunna göra det?

RUFF undrande.

Voff, v o fl'!

ELSA.

Nej, visst, du kan heller inte begripa det. Det har ju inte hänt det minsta, fastän vi stålt här så länge.

RUFF instämmande.

Voff, voff!

ELSA.

Vad kunde hon mena med det? — Tänk du, Rullen, vad del skulle vara roligl att bo i ett så’nt här vackert hus! Om vi bara vore så små, så vi kunde gå in i det. Och så tog vi oss ett stycke av väggarna när vi var hungriga. Då hade vi det bra du?

RUFF bekräftande.

Voff!

ENS A.

Men mina fingrar är inte så stora. De kan nog gå in, de. Ser du, de kan kliva precis som människor kliver med sina två ben. (Sticker handen uppifrån ner i krokanen.) Nll sliger de ill här, ser du, och ser sig omkring. A, vad de är förvånade! Nå’nting så härligt har de aldrig i silt liv sett. »Del är precis som i en kyrka,» säger Långeman till Slickepott. »Ja-a,» säger Slickepott lill Långeman, »- och vad det luktar gott se’n!» Och så kliver de opp. De kan gå pä väggarna, de. Så skickliga är de, se. Och de ska ul på altanen. Aj . . .!(lin pelare liar lossnat och ramlat ut genom fönstret. Elsa drar förskräckt handen tillbaka och stirrar mållös på förödelsen.)

ELSA gråter.

Ulm! Uhu! Uhu! Ulm!

RUFF gnäller deltagande.

ELSA lular sig över krokanen.

Ja men RuiT, det ser ju bara ut som en port, Säg du!

RUFF glatt.

Voir, volT!

ELSA frimodigt.

Och elL hus ska väl ha en port. Annars är det ju inget riktigt hus. Säg, du Ruff?

RUFF gillande.

Vaff, vaff, va rf, va (T, vall'!

ELSA.

Det är mycket bättre än förut. (Funderande.) Men var är biten då? När den ändå inte behövs så kan man väl äta upp den. (Söker, hittar den.) A, se (lär är den ! (Tar upp biten och äter.)

RUFF sitter och tigger med viftande framtassar.

VolT! VolT! VofT!

ELSA mumsande.

A, du Ruff, del var allt gott, del! Vådligt gott!

RUFF som förut.

Voff, voff, voff!

ELSA klappar honom ångerfullt.

Stackars lilla Ruff, du fick inget med. Men kanske del sitter någon smula kvar, som gärna kunde vara borta, den också ?RUFF intresserad.

Vofr, voll!

ELSA.

Vi skcl känn a eller. (Kiinner på pelaren bredvid den bortfallna. Pelaren ramlar ner. Elsa står skräckslagen.)

RUFF gniiller för att fä biten.

ELSA osäkert.

Nu blev allt porten bra stor? (Får höra ett buller fr An höger.) Kom, Hllll ! Kom, Ruff! (Springer ut till höger.)

RUFF springer skällande efter.

(Paus.)

MODERN

in från höger, går fram för att taga krokanen, får se olyckan och blir alldeles förskräckt.

Krokanen! Krokanen! (Gar till fönstret och ropar.) Elsa! (Intet svar.) Elsa ! (Intet svar.) Elsa !

ELSA kommer stillsamt in från höger.

Ja, ma mm a.

MODERN.

Krokanen är förstörd! Har du seit om någon hoppat in genom fönstret?

ELSA.

Ne-e-ej.

MODERN.

Kan det vara Ruff, som gjort del?

ELSA.

Ne-ej. Inte är det Ruff, inte...

MODERN.

Då måste det vara hönsen. De llyger ju upp i träden och äter körsbär, och då kan de också flyga in i rummen. Eller kanske är det kallen? A, min vackra krokan! Hur ska jag nu bära mig ål?(Det ringer.) Och där ha vi främmandet! (Hotar med handen ut genom fönstret.) Men jag ska nog ta reda på hur del här gått till. (Skyndar ut till höger.)

ELSA

slår kvar i fönstret oeh tittar efter henne med en förskrämd min.

ANDRA AKTEN.

Samma dekoration som i lorsta akten.

Det är natt och skymning, ty endast en liten nattlampa brinner, ELSA er i sängen och sover.

TOMTEN går omkring och pysslar med möblerna.

ELSA

vaknar, lyssnar, får se tomten oeh sätter sig upp i sängen.

Vem är du?

TOMTEX.

Ser du inte del?

ELSA.

Ne-ej.

TOMTEN

går och skruvar pa nattlampan och det blir strax mycket ljust.

Ser du nu da?

ELSA.

Jag tror du är självaste hustomlen!

TOMTEN.

Jo-o du. Del slår in det.

ELSA.

Men varför går du här och stökar och flyttar om möblerna?TOMTEN under det han fortsätter med att pyssla. Jag gör i ordning lill den stora rättegången, ser du.

ELSA förvånad,

Vad är del för rätter, som ska gå?

TOMTEN.

Du är dum! Inte är del nå'n mal inte. Det är rannsakning och dom, som ska hållas härinne i rummet med anklagade individer. Här i huset har begåtts ett stort brott, ska du vela.

ELSA riidd.

Å hu! Vad då för ett brott?

TOMTEN.

Det får du höra, när de anklagade står inför domaren.

ELSA.

Vem är det som ä domare då?

TOMTEN lägger högtidligt luinden på bröstet.

Det är jag, det.

ELSA skrattar.

Du tomtenisse! Nej, det var lustigt!

TOMTEN med sårad värdighet.

Skratta inte du, min lilla vän. Här ska gå allvarsamt till, må du tro. Brottslingen ska få strängt straff, för jag är ingen domare all leka med, jag inle.

ELSA.

Men vilka är del då, som ska rannsakas?

TOMTEN

fortfarande stött, vänder henne ryggen och pysslar med möblerna.

Jag har inte tid att svara på alla dina dumma frågor.ELSA.

A söla, snälla tomtenissen, säg mig bara vilka, som ska komma.

TOMTEN.

Nåja, du ska väl få veta det, dä. Del är herr Tupp och två fruar Höns, huskallen, fröken Sammetstass, och hunden Ruff.

EtiSA häpen.

Ruff! Lilla snälla Ruffen!

TOMTEN lcliar sig bakom örat.

Å, del är inte sagt han är så snäll.

ELSA.

Men hur ska de kunna försvara sig? De kan ju inte tala.

TOMTEN.

Jo, de är just nu ute och skaffar sig människokläder, och när de får dem på sig kan de tala mycket bra. Herr Tupp lånar vad han behöver ur din pappas garderob. Fröken Sammetstass skulle gå och välja bland din mammas klänningar. Fruarna Höns tycker visst all jungfrurnas kjolar och halsdukar klär dem häst, och hunden Ruff tänkte kila över lill grannas och låna en koslym av din lekkamrat, gossen Wille.

ELSA.

Men tänk, om inte kläderna passar då?

TOMTEN.

Ajo, det gör de nog. Tomlen i granngården är med och hjälper till vid toaletten, och om det behövs kan han trolla både personer och kläder så stora eller så små han vill ha dem.

Å, nej då!

ELSA häpnar.TOMTEN.

Tyst nu. Jag hör att de kommer. Lägg dig ner, sä tror de att du sover. Men 0111 du \iil se hur del gär till kan du kika genom lakansspetsen. Nu går jag och tar på mig min domaredräkt. (Går ut till vänster.)

ELSA

lägger sig ner och drar lakanet över huvudet.

TOMTEN

kommer igen med en kappa över axlarna, hoppar upp och sätter sig på bordet med en

stol till palt. Det knackar.

Stig in!

(Dörren öppnas och de anklagade stiga in. Först kommer herr Tupp i jaktrock, hatt med fjäder och ordnar på bröstet, efter honom hans fruar i bomullskjolar och halsdukar, så fröken Sammetstass i blå sidenklänning, handskar och hatt med hakband, och till sist Ruff i sjömanskostym. De båda sistnämnda gå på bakbenen som människor. Alla hälsa vördnadsfullt på tomten och ställa upp sig framför honom.)

TOMTEN.

Anklagade, ni vet alla att i går begicks ell grovt brott här i huset. Iitt tempel, ett oöverträffat konstverk av socker och mandelsprits blev i förtid skövlat, medan det slod i detta rum på delta bord. Och man har framkastat den beskyllningen att någon av er skulle vara nidingen. En undersökning är därför av nöden. Har herrskapet Höns något att anföra lill sill försvar?

FRUARNA HÖNS trippa genast fram och prata i munnarna på varann.

Kack, kack, kack, ja, ja, ja, del har vi visst det! Del liar vi visst, det!

HERR TUPP knulTar undan dem och kliver själv fram.

Herr domare, jag anhåller all få nämna, att jag och mina fruar är förnämt folk. När vi stjäl nå’nling så gör vi det öppet och ärligt och talar till på köpet om det. Då jag flaxar upp i bigarrålrädet och hackar ner bigarråer ropar jag alltid: »Kuckeliku, det är för sju! Kuckeliku, det är för sju!»FRUARNA HÖNS som förut.

Kack, knck, knck, ja, det gör lian! Kack, kack, kack, ja, del gör han! Kack, kack, kack...

TUPPEN knuffar undan dem.

Tyst ni, när jag talar. (Till tomten.) Och när mina fruar sparkar upp de nysådda ärterna på åkern, skriker de alltid: »Plock, plock, plock, plock — och ål! Plock, plock, plock, plock — och ät!»

FRUARNA HÖNS.

Kack, kack, kack, ja det gör vi! Kack, kack, kack, ja det gör vi!

HERR TUPP vänder förnämt på huvudet och knuffar undan dem.

Tyst! Jag talar för er också. (Till tomten.) Men ni inser väl herr domare alt om vi ropat: »Kuckeliku, det är för sju» och »Plock, plock, plock, plock — och ät,» härinne i rummet, sä hade folk hört oss och tagit oss pä bar gärning. Och det är således förspilld möda alt leta eller ljuven bland oss.

TOMTEN.

Ja, ers nåd, jag märker alt ni och er familj är oskyldiga. Men hur är det med er, fröken Saminetstass? Ni brukar \issl inte stjäla lika öppet och ärligt som herrskapet Möns?

FRÖ K EN SAMMETST ASS knycker på nacken, aå att hakbanden vifta. Näbbigt.

Var och en måtte väl vela att jag inte har sä dålig smak, sä jag tycker 0111 slisk och sötsaker.

TOMTEN.

Ja, det är sant. Ni är verkligen ett ovanligt fruntimmer, fröken Sammelslass.

FRÖKEN SAMMETSTASS krunibuktar sig behagajukt.

.lag skulle tro det.

TOMTEN bugar sig sittande.

Och jag frikänner er också genast.FRÖKEN SAMMETSTASS nickar nedliitande.

Ja, jag väntade mig verkligen det.

TOMTEN till Ruff.

Nå, nu kommer vi till dig, Rull', gårdshund. Är del du, som begått brotlel?

RUFF slokörad.

Ne-ej.

FRÖKEN SAMMETSTASS.

Tro honom inte, herr domare. Vi andra djur kan inle narras, men det kan han. Jag har väl sett hundra gånger så visst som en hur han skapar sig, när han ljuvlegat i matmors säng. Sä fort han hör henne komma hoppar han ner, kvick som en pil, och lägger sig alt snarka på mattan, som om han sov så hårt alt han inle kunde väckas. Oskyldig som elt lamm, förstås! — Är inle del all narras? .lag bara frågar.

TOMTEN ser strängt på Ruff.

Jo-o, del får jag verkligen säga.

RUFF ser hängfärdig ut.

FRÖKEN SAMMETSTASS.

Och tänk på ilen gången, när han stal hela kalvsteken och var så stinn, sä han höll på all spricka. Gick han inle ändå och snålades vid bordet, bara för all inbilla matmor all han var hungrig, så att hon inle skulle kunna misstänka honom?

TOMTEN.

Jo, det är en filur, det vill jag lova!

FRÖKEN SAMMETSTASS.

Ja-a, inga andra djur kan narras, men hundar, de kan. Det har de lärt av människorna. Så, se väl upp med honom, herr domare.TOMTEN.

Ja, se så, bekänn lm bara, Ruff, gårdshund. Del kan inle vara någon annan än du, som är brottslingen, för jag såg själv hur du smög dig ut härifrån. Och dill straff ska du fä i alla fall. .lag ska gä och viska till matmor att hon låter dig bli bandhund i morgon dag. Och hon gör alltid vad jag ber henne.

RUFF ångestfullt.

Nej, söla, beskedliga, herr domare, gör inte del. Del är inle jag, som har förstört det sköna sockertemplel. Det är riktigt sanning.

TOMTEN.

Prat! Den som kan narras i ett, han kan narras i ett annat också, (lieser sig.) Nu går jag till matmor och ber henne göra dig till bandhund i morgon bittida.

RUFF.

A, goa, snälla herr domare, gör mig inle olycklig! Det är så förskräckligt att bli livstidsfånge och ligga i kojan och aldrig mer lä springa omkring och ha roligt. Gör mig inle olycklig! Gör mig inte olycklig!

TOMTEN hoppar ner från bordet.

Jag ska be matmor all ge dig ett kok strvk på köpet, eftersom du inte vill bekänna.

RUFF gråter och tigger bevekande.

Gå inte, herr domare! Gå inte...! (Plötsligt, niir tomten är vid dörren till viinster.) Jag ska säga vem som gjort det, för jag var med och säg pä.

(Elsa siitter sig förskräckt upp i sängen.)

TOMTEN vänder sig om.

Ahå! — Nå, så fram med det dä.

RUFF.

Jag skulle inle säga det om du kunde göra henne något ont. Men en människa har du väl ändå inte makt över.TOMTEN.

Jaså, del är en människa! — Hin . . .

RUFF.

Ja, del är flickan, Kisa. Hon släpple själv in mig i rummet och visade inig del sköna templet. Och hennes fingrar spalserade in och hoppade omkring sä ovårligl att det gick sönder. Så egentligen var det inte flickan Elsas fel heller, utan bara hennes fingrars.

TOMTEN.

A, försök inte med några dumma ursäkter! (I förändrad ton.) Så-å, del är flickan Elsa, som begått brottet. Na, då ska jag gå och viska del till hennes mamma, så får hon sitt välförtjänta straff.

RUFF förskräckt.

Straff! ?

FRUARNA HÖNS.

Kack, kack, kack, vad blir del? Kack, kack, kack, vad blir det?

HERR TUPP.

Kuckeliku! Risbastu!

FRÖKEN SAMMETSTASS intresserad.

Kan del verkligen bli del straffet, herr domare?

TOMTEN'.

Nej, inte del. Men ell annat som är lika svårt. Jungfrun får duka ål henne i skamvrån, och där får hon sitta och äta alla sina måltider under en hel vecka och skämmas för hela huset.

(Herr Tupp och fruarna Höns skrocka oeli förfasa sig.)

FRÖKEN SAMMETSTASS med ett belåtet leende,

Ja, det är rält. Sä ska det gä med elaka barn.

RUFF gråtande.

Nej, herr domare, inte kan hennes mamma vara så hård ... sä grym . . . så hjärtlös . . .?TOMTEN.

Jo, jo men san, det ska du allt få se. (Går mot dörren till vänster.)

RUFF

springer fram just som tomten lägger handen på låset.

Nej, nej, vänta lite! Det, det, del — är ändå jag, som förstört det sköna templet.

FRÖKEN SAMMETSTASS.

Kunde jag inte tro det!

IIERR TUPP.

Kukeliku! Nu får han för sju.

TOMTEN ser skarpt på honom.

Jaså, kom sanningen fram ändå nu! — Nå, då ska jag gå och viska till matmor att hon ska göra dig till bandhund i morgon. Men eftersom du bekände till sist, så ska du slippa stryket. (Går in genom dörren till vänster.)

(Herr Tupp och fruarna Höns skrocka upprörda«)

FRÖKEN SAMMETSTASS med skadeglädje till Ruff.

Det var rätt och lagom! Det var rätt och lagom!

ALLA DJUREN dansa kring Ruff och sjunga under det de peka finger åt honom.

Del var rätt och det var rätt och del var rätt och lagom.

Del var rätt och del var rätt och det var rätt och lagom.

RUFF gnäller ynkligt. ELSA snyftar i sin bädd.TREDJE AKTEN.

Samma dekoration, som under de föregående akterna. Det är morgon. Sängen är uppbäddad. Bordet är dukat till frukost. ELSA går snyftande och lägger sin näsduk på stolen i kakelugnsvrån, llyttar sitt kuvert från bordet och till näsduken, ställer en pall vid stolen och sätter sig på pallen. RUFF står bredvid henne.

ELSA tar Ruff om halsen.

Nej, Ruffen lilla, du ska inte bli olycklig för min skull! Nu har jag dukat här i skamvrån. Och här ska jag sitta, om det än blir aldrig så rysligt. (Snyftar.)

RUFF

som inte längre bär människokläder, gnäller av sympati.

Voff, voir, vo IT!

ELSA snyftar.

Om också jungfrurna skrattar åt mig sä ska jag sitia här. Del gör ingenting alls bara du inte blir bandhund, Ruff! Det gör ingenting, ingenting . . . (Snyftar allt värre.)

RUFF tittar på henne melankoliskt.

Voff, voff, voff! Vuff, vulT, vull'! VafT, vaff, valV!

MODERN från vänster, ser förvånad pil Kisa.

Varför sitter du där, Elsa lilla? Och varför gråter du?

ELSA lutar sig över stolen och storgräter.

MODERN går förvånad fram till henne.

Jag tror du har dukat åt dig i skamvrån?

ELSA som förut.

Jag ska lia del till straff!MODERN.

Till straff?

ELSA

vänder sig om och kastar sig om halsen på modern.

Mamma, bry dig inle om vad tomten viskade till dig i natt.

MODERN.

Tomten?

ELSA.

Ja, du vet ju han sa, att Ruff förstört sockertemplet och bad att du skulle göra honom till bandhund i dag.

MODERN.

Hur vet du alt han sa det, då?

ELSA.

Jo, jag var vaken och hörde hur tomten höll rannsakning med hönsena och Sammelstass och Ruff. Och Ruff tog på sig hela skulden, för all jag skulle slippa straffet att äta i skamvrån. (Gråter.) Men nu så ska jag göra del...

MODERN.

Jaså, del var således du, som förstörde krokanen?

ELSA storsnyftande.

Del var mina fingrar, som ville bo i den . . .

MODERN lockar på Ruff.

Kom hil, Ruffen lilla, så får jag tala med dig.

RUFF kommer fram till henne.

MODERN.

Är du verkligen en så'n snäll hund att du vill gä i fängelse loi-en liten stygg llickas skull?RUFF blygsamt medgivande.

Voff...! Va(Y. . .!

MODERN.

Det filr tln allt lov att ha en belöning tor. Säg, vad vill du lia7

RUFF fundersamt.

VolT, voff. . . volt', volt. . .

MODERX.

.lag förstår inte riktigt vad du säger. När du kunde tala i natt, sä kan du väl åtminstone viska nu. (Tar hans huvud och lutar hans mun till sitt öra.)

ELSA nyfiken.

Vad säger han?

MODERN.

Tänk, han säger att han inte vill ha någon annan belöning än all du slipper äta i skamvrån.

ELSA ser ner i golvet.

Nej, han ska ha en belöning för sig själv. Jag ska viska at honom vad han ska be om. (Lutar sig ned till Ruff och viskar i hans öra.)

MODERN för Ruffs mun till sitt öra.

Han säger all han inte vill lia ná'nling för sig själv. Och han tycker alt när du bekänt att du förstört sockerlemplet, sä kunde du väl få slippa straff.

ELSA klappar Ruff.

Lilla Ruff! Lilla, söta Ruff! Men du ska lia din belöning. Du ska säga mamma vad jag sa.

MODERN.

Nä, ni ska väl få er vilja fram båda två då. (Tar Ruffs huvud och för hans mun till sitt öra.) Säg mig nu vad Elsa viskade till dig.

ELSA darrande av otålighet.

Säg det nu rätt, Ruff!MODERN efter att ha lyssnat.

Han säger att han så gärna skulle vilja slippa alldeles ifrån att bli bandhund.

ELSA dansar och klappar händerna.

Det var rätt! Det var rätt! Del var precis rätt!

MODERN.

Nå, sä slipper han väl då.

ELSA kysser och klappar Ruff.

Å, Ruffen, Ruffen, Ruffen, är du inte glad?

RUFF förtjust.

Voff, voff, voff, voff, voff, voff, voff, voff, voff.

Ill. Aina Stenberg Ill. AINA STENBERG **TROLLKARLENS FÅNGAR**

SAGOSPEL I TRE AKTER

PERSONERNA:

FIIÖKEK SOLSKEN, sedermera fru Solsken.

HERR REGNVÄDER.

TROLLKARLEN.*

FRU GRÖNSISKA. \

HERR GRÖNSISKA. **

HERR KORP. J

* Bör göraa så stor som möjligt medels uppstoppning, väldig mask och peruk. ** Föras på ståltrådar.FÖRSTA AKTEN.

Ett öppet fönster med gardiner. Utanför ett knoppande träd, vars grenar inrama fönstret. På fönsterbrädan ett flaggprytt oeh rikt utsirat doeklius, bestående av en målad framsida, vari finnas två öppna portar. Framför huset en trädgård med gräsmattor av mossa och rabatter på vilka stå rosenbuskar av kattfötter och träd av blåbärsris. I mitten av trädgården en sandad gång med ett par gungbräden.

FRÖKEN SOLSKEN, i skär sidenklänning och ett parasoll över sig, står i den ena porten. HERR REGNVÄDER, med paraply över sig, står i den andra porten. HERR och FRU GRÖNSISKA sitta än i det stora trädet och sjunga, än flyga de kvittrande över scenen.

HERR REGNVÄDER

sträcker sig fram så lilngt han kan för att få se en skymt av fröken Solsken. Men när han drar sig framåt måste hon dra sig bakåt. Han suckar djupt tre gånger.

FRÖKEN SOLSKEN

kommer längre fram ur sin port och tittar efter herr Regnväder. Men ju längre hon drar sig framåt ju längre måste han dra sig tillbaka. Pion suckar djupt tre gånger och ställer sig mitt i sin port, varvid herr Regnväder också ställer sig mitt i sin.

TROLLKARLEN

sticker fram huvudet från rummet bakom dockhuset och pysslar med fröken Solsken och herr Regnväder. Talar inåt rummet.

Är del förspänt?

EN RÖST INIFRÅN RUMMET.

Ja, vagnen väntar vid trappan. Ska du ha regnkappa?

TROLLKARLEN.

Nej, sedan jag fått färdig den här utmärkta barometern behöfver jag aldrig någon regnkappa mera, för nu kan jag skada mig vilketväder jag behagar. Behöver jag regn åt mina åkrar låter jag herr Regnväder komma ut, och vill jag ha vackert väder lar fröken Solsken Lrippa fram. Nu, när jag ska ut och resa, måste jag naturligtvis ha fint resväder. Således är det lilla fröken som ska ut. (Drar fram fröken Solsken.) Så där ja! (Försvinner.)

(Paus.)

FRÖKEN SOLSKEN

böjer sig mot herr Regnväders port så långt hon kan för tråden, varmed hon äc fästad,

och knackar i mellanväggen.

Herr Regnväder!

HERR REGNVÄDER.

Ja. fröken Solsken.

FRÖKEN SOLSKEN.

Kan ni inte komma längre ut?

HERR REGNVÄDER Jag ska försöka. (Kommer litet längre ut, men på samma gång går fröken Solsken baklänges in i sin port,)

FRÖKEN SOLSKEN.

Ack, ack, ack, jag begriper inte varför jag inte kan hålla mig kvar på min plats.

HERR REGNVÄDER.

Det är den stygga trollkarlen, som ställt till det så, att ni alltid maste gå in när jag går ut, och jag alltid måste gå in när ni går ul.

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, är det inte rysligt att tänka sig att vi ännu inte sett varann, fastän vi bott så länge i samma hus!

HERR REGNVÄDER.

Och är så nära varann alt vi bara har en liten tunn vägg emellan oss. Det är grymt! Det är förfärligt! Jag tror jag dör av sorg.

(Lägger handen på hjärtat och suckar djupt tre gånger.)FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, jag med. Jag får lov atl gå in och grå la litet, lör det törs jag aldrig göra härute. (Går längre in, snyftar och gråter.)

HERR REGNVÄDER kommer längre fram. Knackar efter ett ögonblick på mellanväggen.

Fröken Solsken!

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja. Vad vill ni, herr Regnväder?

HERR REGNVÄDER.

A, jag undrade bara vad ni har för tyg i er klänning. När ni rör er låter del precis som om det spelades på guldharpor. Del är för innerligt vackert.

FRÖKEN SOLSKEN kommer litet längre fram medan herr Regnväder drar sig något tillbaka.

A, herr Regnväder, vad är min klänning mot er rock! Den är dubbelt så märkvärdig. Jag hör så väl hur den slår upp och igen när ni går. Och det låter alldeles, som när någon tar en annan i famn.

HERR REGNVÄDER.

Ni uLLrycker er så poetiskt, fröken Solsken. Vad ni måtte vara vacker, när ni kan tala så vackert.

FRÖKEN SOLSKEN.

Och vad ni mål le se ädel och manlig ut antingen ni talar eller ej!

HERR REGNVÄDER böjer sig framåt med stor ansträngning.

Fröken Solsken! Fröken Solsken! Jag kan se plymerna pä er hatt! De är blå! De är himmelsblå!

FRÖKEN SOLSKEN böjer sig också framåt med stor ansträngning.

Och jag kan se sprölspetsarna på ert paraply! Tänk, sä spetsiga de är! Så nobelt spetsiga!HERR REGNVÄDER.

A, de sola plymerna blå!

FRÖKEN SOLSKEN.

A, de nobla spetsarna små'

TROLLKARLEN klädd i resmössa, sticker hastigt fram hufvudet.

Kunde jag inte tro del! Fröken Solsken och herr Regnväder står

ju lika långt ut i portarna båda Ivå.

EN ROST TX IFRÅN RUMMET.

Ar du hemma nu igen?

TROLLKARLEN.

Ja, del började dugga lite smått, och då förstod jag att det måste vara någol på tok med barometern. Den har börjat konslra på sisla tiden. Men jag ska dra ål trådarna, så all de sitta rikligt stadigt. (Pysslar med fröken Solsken och herr Regnväder.) Så ja, I1U blir del 110g litet svårt för herrskapet att sträcka på sig. (Nickar inät rummet.) Ajö, nu ger jag mig af igen.

EN RÖST INIFRÅN RUMMET.

Ajö, gubben min. Lycklig resa1

(Paus.)

FRÖKEN SOLSKEN.

Herr Regnväder1

HERR REGNVÄDER.

Ja, fröken Solsken.

FRÖKEN SOLSKEN.

Kan ni inte röra pä er en lilen, Iilen smula?

HERR REGNVÄDER.

Nej, inLe del allra, allra minsta.

Inte jag heller.

FRÖKEN SOLSKEN.HERR REGNVÄDER suckar djupt inne i porten.

A liå, ja ja! Å hå, ja ja!

FRÖKEN SOLSKEN

suckar djupt, där hon står utanför sin port.

A hå, ja ja! A hå, ja ja!

FRU GRÖNS IS K A

flyger kvittrande ned nr trädet framför fönstret och sätter sig i ett blåbärsträd.

Varför suckar ni så djupt, lilla fröken Solsken?

FRÖKEN SOLSKEN*

För jag är så olycklig, fru Grönsiska.

FRU GRÖNSISKA.

Hur kan ni vara olycklig, som har det så genlilt ocli bra? Sa fina kläder! Så iinL hus! Så vacker trädgård med blåbärslräd oc,h kattfotsrosen buskar! Och glad ser ni också ut (hoppar närmare) faslän jag tror minsan ni har tårar i ögonen.

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, jag måtte väl ha skäl till att ha tårar i ögonen, jag, som aldrig får se mera av min hjärtans kär än spetsarna på hans paraply. Ocli han får inLe se stort mera av mig. Hör bara hur han sjunger där inne.

HERR REGNVÄDER sjunger inne i huset.

Ack, min sköna Lärna,

huru gruvligt gärna

ville jag dig själv la skåda,

du min ljuva skall,

och ej blott de plymer båda

på din vackra haLL!

---y-----

FRU GRÖNSISKA böjer gillande på huvudet.

Del var ju ganska nätt, det där. Och jag förslår mig på det, ska jag säga, för jag är också musikalisk. Men varför kommer lian inte ul till er?

FRÖKEN SOLSKEN.

A, han kan ju inte. Vi är i en elak trollkarls våld. Och han har ställt till det så, atL när den ena av oss är ute, måsLe den andra alltid vara inne. Och fastän vi hor i samma hus och älskar varann så rysligt mycket, vel jag inte alls hur min hjärtans kär ser ut, och han vel inte alls hur jag ser uL.

FRU GRÖNSISKA.

Det var det värsta jag hört! Den trollkarlen skulle jag vilja bila näsan av. Det riktigt kliar i näbben på mig! Är del skick och fason att på det viset chikanera två personer, som älska varandra! Och det till i den här månaden! Del är sannerligen högst upprörande!

FRÖKEN SOLSKEN undrande.

I den här månaden?

FRU GRÖNSISKA.

Ja, det är ju april, vel jag, den månaden, då man tycker allra mest oni alt leka med varann. Men vänta lite, ska jag se om jag inte kan göra något för er. (Flyger bort till fröken Solsken och pickar på hennea fot.) Så ja, nu har jag knipit av tråden, som binder er. (Flyger kvittrande upp i det stora trädet.)

FRÖKEN SOLSKEN.

Herr Regnväder!

HERR REGNVÄDER.

Ja, fröken Solsken.

FRÖKEN SOLSKEN,

Det känns alldeles som om jag skulle kunna röra pä mina fotter.

HERR REGNVÄDER.

Ja tänk, någonting sådant känner jag också! (Går sakta famåt.) Jag ser er hall! Å, jag ser er vackra hatt!FRÖKEN SOLSKEN går försiktigt ett stycke framåt. Och jag ser ett stort stycke av ert fina paraply! Ett stort, stort

stycke!

HERR REGNVÄDER skrider vidare.

Nli ser jag er klänning, er hängande lock!

FRÖKEN SOLSKEN.

Och jag ser er sko och er guldprvdda rock! (De stiga fram och stå bredvid varandra utanför portarna.)

HERR REGNVÄDER bockar sig med handen på hjärtat.

FRÖKEN SOLSKEN niger.

HERR REGNVÄDER.

Så skön och sä Läck och så röd om er kind!

Ni strålar sä fara det är all bli blind.

FRÖKEN SOLSKEN.

Så ädel och ridderligt itu i ert skick!

Ej nånsin från er kan jag vända min blick.

HERR REGNVÄDER.

Så låt oss gå i vår trädgård ned.

(De gå ned i trädgården. Herr och fru Grönsiska flyga kvittrande över densamma och sätta sig och sjunga i det stora trädet.)

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, låt oss vandra nu med varandra

bland kattfotsrosor och blåbärsträd.

HERR REGNVÄDER.

Och höra på hur små fåglar sjunga.FRÖKEN SOLSKEN.

Och låt oss här på vårt bräde gunga.

(De sätta sig på gungbrädan.)

HERR REGNVÄDER.

Och sjunga med.

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, sjunga med.

TROLLKARLEN sticker plötsligt fram huvudet.

De är lösa! Precis vad jag trodde när störtskur på störtskur kom och blandade sig i det vackra solskensvädrel. De är då rakt omöjliga att få bukL med i den här månaden. Men vänta ni, mitt herrskap! Vänta bara! (Tar fatt i fröken Solsken och herr Regnväder och fäster dem på deras platser.)

ANDRA AKTEN.

Samma dekoration som i den första.

FRÖKEN SOLSKEN och HERR REGNVÄDER stä ungefär tika långt framme i var sin port.

FRÖKEN SOLSKEN sjunger.

oj, Oj, oj, oj!

HERR REGNVÄDER sjunger.

Oi, oj, oj, oj!

FRÖKEN SOLSKEN som förut.

Nu står jag fast igen.

HERR REGNVÄDER som förut.

Nu slår jag fast igen.FRÖKEN SOLSKEN som förut.

På hela da’n,

HERR REGNVÄDER som förut.

På hela da n,

FRÖKEN SOLSKEN som förut.

Jag har ej än

HERR REGNVÄDER som förut.

Jag har ej än

FRÖKEN SOLSKEN sorgset och utdraget.

Fått se min lilla vän.

HERR REGNVÄDER sorgset och utdraget.

Fått se min lilla vän.

FRU GRÖNSISKA flyger kvittrande ned och sätter sig i ett blåbärs träd.

En sådan ynkelig visa! Hur är det nu fatl då?

FRÖKEN SOLSKEN.

A, nu är vi fångar igen och kan inLe fä se varandra

FRU GRÖNSISKA.

Är det ingenting annat så är det väl lätt hjälpt. Min näbb är lika vass i dag som i går, ja till och med vassare, för jag har nyss slipaL den. (Hoppar ner till fröken Solsken och biter av tråden vid hennes fot.) Nu är deL klart igen. (Flyger kvittrande upp i ett blåbärsträd.)

(Fröken Solsken och herr Regnväder springa fram och omfamna varandra.)

HERR REGNVÄDER.

A, fröken Solsken, ni är ännu vackrare än i går.FRÖKEN SOLSKEN.

Och ni, herr Regnväder, är ännu ståtligare än i gär!

HERR REGNVÄDER bugar sig för fru Grönsiska. Tusen tack, ärade fru, för er värdefulla hjälp.

ERÖKEN SOLSKEN niger för fru Grönsiska.

Tack, tack!

gör GRÖNSISKA.

Ja, jag kan inte tala att två, som tycker om varann, behandlas illa. Ropa bara på mig när den elaka trollkarlen kommer och binder fast er igen. Har jag inte tid alt själv flyga ner och hjälpa er, så ska jag skicka min man eller någon annan av mina släktingar.

HERR REGNVÄDER bugar sig.

Tackar allra ödmjukast.

FRÖKEN SOLSKEN niger.

Tack, söta lilla fru Grönsiska.

FRU GRÖNSISKA.

Jag kan bara inte begripa varför ni inte gifter er.

HERR REGNVÄDER studsande.

Ja, inle jag heller.

FRU GRÖNSISKA.

lio tillsammans och inle vara gifta. Det går aldrig an.

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, det är bestämt opassande!

HERR REGNVÄDER.

Alldeles förskräckligt opassande. Vi är tvungna all genast hålla bröllop. Men hur ska det gå till'? Vi får lof att ha präst och bröllopsgäster.FRU GRÖNSISKA.

Del ska jag styra om. Jag känner herr Korp. Han blir en mycket bra präst, ior han har en lin svart rock och präktig organ. Och min man och jag kan bli bröllopsvittnen. Gå och lägg er på knä vid gungbrädan, så ska del bli gjort i flygande Häng. (Flyger kvittrande bort.)

FRÖKEX SOLSKEN hoppar jämfota.

Så roligt! Så roligt! Vi får gifta oss! Så förtjusande roligt!

HERR REGNVÄDER s'räcker på sig.

Och så högtidligt sedan!

FRÖKEN SOLSKEN slutar att hoppa.

Ja, så högtidligt. (Tittar uppåt stora trädet.')

Hör, hör, i trädets lopp spelar lilla siskan opp och till bröllop bjuder.

HERR REGNVÄDER.

Kom, kom, låt oss gå, gå pä klack och gå på tå.

Bröllopsmarschen ljuder.

(Under det fåglarna sjunga från olika håll gå herr Regnväder och fröken Solsken och lägga sig på knä framför gungbrädan. Herr och fru Grönsiska komma flygande och slå sig ned på var sin sida av gungbrädan, och strax därpå flaxar herr Korp ner i blåbärs-trädet framför gungbrädan.)

HERR KORP långsamt och värdigt.

Kra, kra, är det de där Ivå, som vill gifta sig?

FRU GRÖNSISKA hoppar längre fram på brädet.

Ja, det är herr Regnväder och fröken Solsken. Ocli ceremonien får lov att gå fort, så att inle den elaka trollkarlen hinner komma och avbryta den.HKJLiK KORP.

Kra, kra, den ska gå så fort som min värdighet lillaler. — Hur liar vi det nu? Vad säger herr Regnväder? Tycker han någol vidare om denna fröken Solsken?

HERR REGNVÄDER.

Ja, henne tycker jag om i alla väder. Både i solsken och regn, hade i storm och vindstilla.

HERR KORP

Kra, kra. Lät oss nu höra vad fröken Solsken säger. Tycker hon någoL vidare om denna herr Regnväder?

FRÖKEN SOLSKEN.

Ja, med honom ville jag hoppa och dansa. Med honom ville jag skratta och gräla hela livel ut.

HERR KORP Kra, kra kra!

Del var bra!

Då är ni ett i stället för tu, då flaxar jag dig Lill herre och man,

Flaxar mot herr Regnvilder. da llaxar jag dig till hustru och fru,

Flaxar mot fröken Solsken, och nu är ni gifta för sann.

FRU GRÖNSISKA figurerar fram på gungbriidet till brudparet.

Jag gralulerar och figurerar.

HERR GRÖNSISKA figurerar fram på gungbrädan mot brudparet.

Jag figurerar och gralulerar.HERR REGNVÄDER och FRÖKEN SOLSKEN hälsa åt båda håll. Stor tack! Slor tack!

HERR REGNVÄDER till fru Solsken.

Och nu så är du min.

FRU SOLSKEX till herr Regnväder.

Ja, nu så är jag din.

HERR REGNVÄDER.

Och nu är alla sorger borta.

FRU SOLSKEN.

Och nu blir alla dagar korta.

HERR REGNVÄDER.

Sen jag och du

FRU SOLSKEN.

Ar man och fru.

TROLLKARLEN sticker fram huvudet.

Ktl sådant elände! Är de inte lösa nu igen! Och ute är del solsken och regnskurar på en gång. Den här månaden lycks del då vara alldeles omöjligt all hålla herrskapet i styr. (Griper herr Regnväder och fru Solsken och sätter fast dem i portarna.)

HERR KORP.

Kra, kr a, kra, kra, kra, kra ! (Kretsar kring trollkarlens huvud och flyger sedan sin väg.)

TROLLKARLEN.

Man kan verkligen bli utledsen på alt hålla på och binda och binda på det här sättet. (Försvinner.)FRU SOLSKEN.

Fru Grönsiska! Fru Grönsiska!

FRU GRÖNSISKA kommer flygande.

Slår till tjänst. Slår lill tj änst. (Hoppar fram till fru Solskens fot.) Nog ska den elaka trollkarlen få lite besvär åtminstone. (Biter af tråden.) Var så goda, nu år ni fria igen.

(Herr Regnväder och fru Solsken springa ut och kasta sig i varandras armar.)

HERR REGNVÄDER knyter handen inåt rummet. Stygga trollkarl, i april, narra vi dig som vi vill.

FRU SOLSKEN knyter också handen inåt rummet. Narra vi dig som vi vill!

TREDJE AKTEN.

Samma dekoration som i första och andra akterna utom att det stora trädet utanför fönstret fått späda löv

HERR RKGNVÄDEIl och FRU SOLSKEN stå i sina portar

FRU GRÖNSISKA flyger kvittrande över scenen.

FRU SOLSKEN.

Fru Grönsiska! Fru Grönsiska! (Paus.) Nej, hon hör inte. Jag förstår inte vad som kommer ål henne. Både i går och i dag har jag ropat på henne så fort hon llugit förbi. Och aldrig hör hon.

f>. — Sagoteatern.' HERR REGNVÄDER.

Ja, del är för besynnerligt! Kanske hon liar blivit döv? Se där kommer herr Grölisiska. (Herr Grönsiska flyger kvittrande över scenen.) Herr Grönsiska! Herr Grönsiska! (Paus.) Nej, lian bör inle heller. Men där har vi en släkting Lill familjen. (En ny grönsiska flyger kvittrande över scenen.) Kusin Grönsiska! Kusin Grönsiska, vänta lite. Var sä snäll och vänta litet!

FRU SOLSKEN.

Nej, han är sin kos, han med.

HERR KORP kraxar utanför.

Ivra, kra, kra!

FRU SOLSKEN glad.

A, där är herr Korp! En sådan värdig man kan inle ha sä bråttom som de andra. Herr Korp! Herr Korp!

BERR KORP flaxar över scenen.

Kra, kra, kra, kra, kra!

HERR REGNVÄDER.

Högt värderade herr Korp, skulle ni vilja nedläta er lill alt egcn-näbbigl befria oss från våra bojor. Fru Grönsiska och hennes släktingar har visst blivit döva, för de hör inte när vi ropa på dem.

HERR KORP flaxar över scenen utan att låtsas om herr Regnväder.

Kra kra, kra!

FRU SOLSKEN.

Goda herr Korp, förbarma er över oss!

HERR KORP.

Kra, kra, kra, kra! (Flaxar ut.)

HERR REGNVÄDER. De är döva allesammans!FRU SOT,SKEX.

Eller också har deras hjärtan blivit hårda. Förut hjälpte de oss så fort vi bad dem. Men nu bryr de sig inte om oss del allra bittersla. De tänker bara på sig själva och att bygga sina bon. Och lnir vi har del frågar de inte efter, fastän det borde röra en sten. Är det inte himmelsskriande alL vara gifta och inte ha fått se varann på två hela dar!

HERR REGNVÄDER.

Jo. Jag undrar om inte mitt hår blivit grålt?

FRU SOLSKEN.

Och jag undrar om jag inte är kritblek av sorg. Jag tycker till och med min klänning ser urblekt ut.

HERR REGNVÄDER sjunger.

Ack, vad bitter jämmer!

FRU SOLSKEN' sjunger.

Längtan bröstet klämmer!

HERR REGNVÄDER som förut.

Så vi tunna bli som papp.

FRU SOLSKEN som förut.

Och vi magra borl i kapp.

HERR REGNVÄDER som förut.

Tills av oss deL linnes noll

FRU SOLSKEN som förut.

Plus cn parasoll,

Lilen, fin och ny.

HERR REGNVÄDER som förut. Och ett paraply.FRU GRÖNSISKA flyger åter kvittrande över scenen,

FRU SOLSKEN,

Fru Grönsiska! Fru Grönsiska! Söla lilla iVu Grönsiska, kom hit bara ett enda litet ögonblick!

FRU GRÖNSISKA sätter sig på en nedhängande trädgren. Otåligt.

Vad är det nu då?

HERR REGNVÄDER.

Var sä snäll och bit av träden. Sedan i förrgår kväll, då den elaka trollkarlen fängslade oss igen, har vi inte selt en skymt av varann.

FRU GRÖNSISKA.

In le har jag tid med er längre, när jag håller på att bygga bo. Var och en får väl passa sitt.

FRU SOLSKEN.

Å, vad ni blivit hårdhjärtad, fru Grönsiska. Förr var ni sä hjälpsam och ömsinnad.

FRU GRÖNSISKA.

Tror jag det. Det var i april. Dä ska man leka och ha roligt med varann. Men nu är den månaden förbi. Och nu är del slopp. Fn månad till lek och de andra till allvar. Det är rätt och rätlvist. Nu får ni stå där och göra nytta för er och sLälla om full och vackert väder till s det blir a pri 1 igen. Då kommer jag tillbaka och lossar era band. Ajö så länge! (Flyger kvittrande upp till nästa gren.)

HERR REGNVÄDER.

A, fru Grönsiska, var in Le så grym!

FRU SOLSKEN.

Ack, fru Grönsiska, lös oss bara för en 1 ilen, liten sekund!FRU GRÖNSISKA.

Farväl ti) 1 april! (Flyger kvittrande bort.)

FRU SOLSKEN sjunger sorgset.

Till april,

HERR REGNVÄDER sjunger sorgset.

Till april

FRU SOLSKEN som förut.

Är del svårt att bida,

HERR REGNVÄDER som förut.

Är det svart all bida,

FRU SOLSKEN som förut Väntans kval aLt lida,

HERR REGNVÄDER som förut.

Väntans kval att lida.

FRU SOLSKEN med gråten i halsen. Tänk, slå still,

HERR REGNVÄDER med gråten i halsen. Tänk, stå still,

FRT' SOLSKEN som förut.

Ända till,

HERR REGNVÄDER som förut.

Äuda till

FRU SOLSKEN som förut.

Nästa års april,

HERR REGNVÄDER som förut.

Nästa års april.FRU SOLSKEN med gråten i halsen.

Ack, jag längtar till april,

HERR REGNVÄDER med gråten i halsen.

Ack, jag längtar Lill april,

FRU SOLSKEN långsamt och vemodigt.

Nästa års april.

HERR REGNVÄDER långsamt och vemodigt.

Nästa års april.

Ill. AINA STENBERG **TÅREBJÖRKEN** SAGOSPEL I EN AKT

PERSONERNA:

KALLE, åtta år.GÄRDA, sju år.DVÄRGEN.TOMTENISSEN.

Osynliga tomtenissar i skogen.

Skog av björkar och granar omgivande en skogsglänta. Till höger inåt björkarna en liten kulle. Till vänster en stubbe.

KALLE och GÄRDA komma in från vänster, båda med korgar på armarna och släpande trötta steg.

KALLE till Gärda, som håller honom i Musen.

Låt bli och häng på mig! Det är ju som om jag hade en hel dragkärra efter mig.

GÄKDA.

.lag är så mjT.kel trött så. Tror du vi hittar hem i kväll, Kalle?

KALLE.

Hur ska jag kunna veta det? Det värsta är all jag är så grymt hungrig. Hör du, Gärda du, du kan gärna ge mig dina smullron.

GÄRDA.

Nej, de ska mamma ha. Du inåtle väl vara mätt, som nyss har ätit upp dina egna.

KALLE.

Man får lov att ha redigt med smullron för att magen ska känna det. Hit med dem bara.

GÄRDA springer undan.

Nej, mamma ska ha dem! Mamma ska ha dem!

KALLE.

Jag ska ha dem, hör du. (Rycker av henne korgen och börjar mumsa.

GÄRDA

gråter och sträcker händerna efter korgen.

Mammas smultron! Mammas smultron!KALLE tröstande.

Kära du, inte går del nå'n nöd på din mamma, inte. Hon kan väl äta poLatis, vet jag. Hon har hela källarn full.

GÄRDA.

Fy dej! Fy dej!

KALLE torkar sig om munnen.

Del smakte bra. (Kastar korgen åt henne.) Tack så mycket för mat. Och nu Iror jag att jag lägger mig all sova ell lag på maten, för jag orkar inte gå och leta efter vägen så strax ovanpå. (Lägger sig på marken till vänster åt fonden och drar ner mössan över ögonen.) God natt med dig.

GÄRDA

går åt höger, sätter sig ned på marken, snyftar och gråter.

DVÄRGEN

lyfter upp toppen på den lilla kullen och tittar ut, så att man ser hans huvud och långa

gråa skägg. Ser sig omkring.

Jag kan inte begripa var takdroppet kommer ifrån. Det rinner utefter väggarna i min lilla kammare, och det blir stora pärlor på golvet.

TOMTENISSEN kryper fram under en av granarna till vänster.

Stackare dej, lilla dvärgafar. Då blir du väl våt om dina fötter.

DVÄRGEN

Ja, jag tycker inte om del. Del är förfärligt obehagligt. Och så kan man få snuva. (Ser sig omkring.) Om jag bara kunde fatta var del där takdroppet kommer ifrån? Här finns ju inte någon bäck.

TOMTENISSEN soin hela tiden sett både Kalle och (¡ärda. Leende.

Jo, dvärgafar. Det finns två.

DVÄRGEN.

Var? Var? Jag ser inte.lOMTENISSEN.

.lag ser både bäckarna och källorna, jag'. (Pekar pil Gärda.)

DVÄRGEN

siitter handen för ögonen och ser sig omkring.

Var nanstans? Var nå’nstansf Jag har så dåliga ögon.

TOMTENISSEN springer rakt fram till liärda ech pekar på hennes ögon.

Här är källorna. (Drar med fingret först efter hennes vänstra kind och långt utåt marken och sedan efter hennes högra kind och långt utåt marken.) Och här ål’ bäckarna.

DVÄRGEN ond, hotar Gärda med knytnäven.

Jaså, det är du, soin understår dig att göra takdropp nere i min kammare!

GÄRDA mycket rädd, stiger upp och niger.

Förlåt, goa herrn, men jag kan inte låLa bli att gråta för jag är sa rysligt ledsen.

DVÄRGEN.

Varför är du så rysligt ledsen då?

GÄRDA.

Jo, lör Kalle och jag har gått vilse i skogen och kan inte hitta hem.

TOMTENISSEN.

Inte värre. Nå, då ska jag hjälpa dig. Här har du en näve lönnlöv. (Tar fram några löv ur blusen och ger henne.) Släpp av dem när du vill härifrån, så ska jag blåsa pä dem, så llyger de framför dig och visar dig rätta vägen hem.

GÄRDA.

A tack, tack! Då ska jag gå och väcka Kalle, så får han följa med.

TOMTENISSEN.

A, vad ska du bry dig om det för? Han var ju så stygg och åt upp dina smultron. Jag såg det allt, må du Lro.GÄRDA.

Ja, uog var han stygg, alltid, för det var mamma, som skulle haft smidlrona.

RÖSTER AV TOMTEXISSAR I SKOGEN.

Stygg pojke! Stygg pojke! Stygg pojke!

GÄRDA

tittar sig omkring för att se vilka som tala, men vänder sig åter till tomtenissen.

Ja, men i morgon ska jag plocka andra smultron åt mamma. En sa här stor korg. (Mäter till den duktigt med händerna.) Och da blir hon sa glad igen. Och Kalle hjälper mig nog aLl plocka, för si han kan också vara snäll ibland.

TOMTEN rSSEN.

Han var så lagom snäll nyss. Om han inte tänkte pä din mamma, sä kunde han ha tänkt på dig, ditl lilla pyre. Du behövde smultrona bättre än han, som strax förut mumsat upp sina egna.

DVÄRGEN.

Är du hungrig, din lilla stackare?

GÄRDA.

Ja-a-a . . . (Torkar sig med fingrarna i ögonen.) Nu kommer jag ihåg det. (Gråter.)

TOMTENISSARNA T SKOGEN.

Hon är hungrig! Hon är hungrig! Hon är hungrig!

DVÄRGEN till (iärda, som gråter allt värre.

Vad för något, skäms du inte! Ska du göra takdropp för mig nu igen?

GÄRDA.

Jag är sä rysligt hungrig, sa . . .

DVÄRGEN förskräckt.

A, bevara oss, deL blir ju översvämning! Hon dränker oss som kattungar! Sluta dä, för all del, sä ska vi väl hitta på något all stilla sorgen med. Sluta, lilla barn, sluta, så ska du få vad du vill!GÄRDA ännu syftande.

Jag ska försöka . .. (Lägger band på sig.) Riktigt försöka.

DVÄRGEN river sig i huvudet.

Nu Jiar jag del. Håll upp handen.

GÄRDA, håller upp handen.

DVÄKGEN lägger ett frö i hennes hand.

Se här har du etl litet frö. Det ska du plantera bakom kulleu här. Och mitt i värsta tårebäcken, för det är etl lärefrö, som ska bli en tärebjörk, ser du, och den trivs inte pä något annal ställe än där den kan få ‘tå reva tt en. Förstår du del?

GÄRDA niger.

Ja-a dä.

DVÄRGEN.

Och se’n är det bara alt hålla ögonen oppe och passa på om det blir nån’ting åv. Ja, adjö med dig nu.

GÄRDA niger.

Ajö, snälla herrn. Och taclc så mycket.

DVÄRGEN

försvinner och släpper ner locket på kullen men öppnar det igen.

Men inte något takdropp vidare! Så mycket du veL det. För del tål jag inte. (Sticker hotande upp knytnäven.) Det tål jag inte!

GÄRDÅ. nigande och leende.

Kommer inte i fråga, snälla herrn. Nu är jag sä glad igen så.

Dvärgen försvinner.

GÄRDA,

A, så roligt, nu ska jag plantera mitt lilla frö, som ska bli mitt stora träd!

TOMTENISSEN pekar bakom kullen.

Här ska du sätta del.GÄSPA.

»Ja visst. Här. (Planterar fröet. Sjunger.)

Väx, lilla tårebjörk, högt upp ur inullen mörk.

Allt, som är underbart, allt, som är riktigt rart och som nu ligger glömt ner uti jorden gömt, tag med dig upp i kjolen, lag med dig fram i solen.

Nej se, nej se! Där kommer det!

Små gröna kvistar sticka upp ovanför kullen.

TOMTENISSEN.

Ja, det tar sig, ska du se. Det Lar sig'.

GÄRDA.

Så stora grenarna blir! Och vad är det som lyserV (Trädet sticker upp ovanför kullen prytt med allt möjligt gott och rart.*) Äpplen! Och det där då? (Pekar.) Blommor tror jag!

TOMTENISSEN.

Du är dum. Ser du inte vad det är?

GÄRDA.

A! A! Det är ju påsar! Konfektpåsar! (Klappar i händerna.)

TOMTENISSEN.

Du var ju sä hungrig, lilla Gärda?

GÄRDA.

Ja, nu kommer jag ihåg det igen. (Rycker ner en påse.) A se, så gött, s:i gott! (Tar upp och äter) Vill du inte smaka, tomtenisse? (Räcker gotter åt tomtenissen.)

* Har legat dolt bakom kullen och reses nu i vädret av osynliga händer utanför kulissen.TÅREBJÖRKEA

TOMTENISSEN tar emot.

Tack du! Det är en bra björk, det där. Men skynda dig och la för dig och plocka i korgen, för så’na där lårebjörkar vissnar så fort.

GÄRDA

plockar ner påsar och äpplen i sin korg allt under det hon äter.

Ja, ja! A, sa gott! Sa gott! Sa där ja, nu är min korg full. Men nu får jag lov att väcka Kalle så han får litet med.

TOMTENISSEN.

Ska du bry dig om det? Han var ju så stygg emot dig.

GÄKDA.

Det var sä längesedan! (Går fram till Kalle och ruskar på honom.) Vakna, Kalle, sä ska du fä se någonting så underbart! A, Kalle! Kalle!

KALLE försöker knuffa bort henne.

Låt bli mig! Kan jag in le få vara i fred!

GÄRDA.

A, Kalle lilla, du kan inle tro, del är ell träd, som har vux.il upp på en minut och värper så mycket gott, alldeles

som tuppen i abc-boken.

KALLE slär omkring sig med armarna.

Det var dä katten! Gå din väg, hör du! Ser du inte jag sover?

GÄRDA håller ett äpple över hans näsa.

Lukta, Kalle lilla, lukta.

KALLE

siitter sig förvånad upp. Ser på äpplet.

Var har du fått det ifrån?

GÄRDA pekar på tårebjörken.

Från det där rara trädet. Skynda dig dit och plocka, för det vissnar så snart.KALLE reser sig.

Nej, tänk då! (Går fundersamt fram mot trädet.) Det Vill' märkvärdigt. (Sträcker ut handen för att taga ett äpple, men han har knappt snuddat vid det förrän trädet ruskar på sig så att han förskräckt far baklänges.) Oj då!

TOMTEN ISSARN A i skogen skratta.

KALLE lyssnande.

Vad var det? Det låter som om det var några som skrattade.

GÄRDA hemlighetsfullt viskande.

Ja, kära du, hela skogen är full av tomtenissar. Men de är inte alls farliga.

TOMTEN ISSE N som klivit upp på stubben till vänster.

Godmorgon på dig, Kalle! Är du riktigt vaken nu?

KALLE går baklänges åt andra hållet.

Är det där en av dem?

GÄRDA.

Ja. Och en av de allra snällaste.

KALLE bockar sig.

Goddag, goddag, herr tomtenisse! Vackert väder i dag.

TOMTENISSEN.

Ä, försök inte vara bildad, Kalle lilla. Tänk på äpplena i stället, du.

GÄRDA.

Ja, Kalle, försök en gång till att plocka ner något från trädet innan det vissnar. (Kalle går åter mot trädet.) Ta den där vackra, gula konfektpäsen.

KALLE.

Ja, lugna dig, du. Jag ska nog ta det allra bäsla. Den där röda är bestämt störst. (Vill nappa till sig påsen, men i detsamma ramlar hela trädet med ett stort brak inåt skogen till höger.)

(Kalle springer baklänges. Tomteuissarna skratta)KALLE häpen och stirrande.

Del äl' rakt försvunnet! Går försiktigt fram och tittar efter triidet.)

GÄRDA hjälper honom att leta.

Nej tänk, vart tog det vägen?

TÖMTENISSEN på stubben, skrattar så han måste hålla sig för magen.

.Ja, sej- du, Kalle, det är inle så lätt att plocka frukt av tåre-björkar, som inte är ens egna.

KALLE.

Jag blev emellertid riktigt sugen av all se de där äpplena och konfektpåsarna. Det var då för väl att du åtminstone hann la för dig ordentligt, Gärda. Hit med korgen, sa jag får titta i den.

GÄRDA.

Nej, tack du! Det här ska a 111 mamma ha ändå. Det är säkert,

del.

KALLE.

Ä, var inte stygg nu. Jag kan väl få titta lite, vet jag.

GÄRDA springer ifrån honom.

Ne-ej du! Ne-ej du! Jag vet nog hur du tittar, jag!

KALLE

går efter henne med händerna i byxfickorna.

Nå, får jag inte, så tar jag, för deL är jag karl Lill, ser du.

(Gärda skriker och springer för honom, men han får fatt i henne och hugger sig ett äpple. Men i detsamma han för äpplet till munnen hoppar det ifrån honom och ner i korgen igen.) *

(Tomtenissarna skratta. Ivalle ser förbluffad ut.)

TÖMTENISSEN.

.Ja, ser du, Kalle, antingen tårebjörksfruklerna silla på sin kvist

* Äpplet är fästat vid korgen med en kautschuksnodd.eller ej, så låter de inte ta sig sä där ogenerat. Vill man ha så na får man lov alt själv plantera trädet alldeles som Gärda har giorl.

KALLE till Gärda.

Hur gjorde du da?

GÄRDA.

A, jag salt bara och grät ett litet tag vid kullen där, och dä kom det opp en liten gubbe och sa att jag inte skulle gråta, för då blev del ett så’nt förskräckligt takdropp nere i hans kammare. Och så ga\ han mig ett litet frö för att jag skulle låta bli. Och del lilla fröet skulle jag plantera. Och det gjorde jag. Och se n gjorde trädet sig alldeles självt.

KALLE.

»Alldeles självt!» Nå, då är det ju bara att grina då. Och den konsten kan jag med. (Sätter till att tjuta och lipa, under det han går mot kullen.)

GÄRDA.

Nej, söla Kalle lilla, gör inle del. Om du grinar blir del ju lak-dropp nere hos den lilla gubben. ()cli del tycker han inte om, för han blir så våt 0111 sina fölter.

KALLE

Asch, tocke pjåsk! Inle känner jag när jag har våta fölter, inte! (Sätter t-ig ned vid kullen och lipar.) Men det var

då för märkvärdigt att inle tårarna vill komma! (Tjuter igen.) Isch, så retfullt! Annars går del 110g, men när man vill, då går del inle.

TOMTENISSEN står och bollar med något i handen.

Pass på, så ska du fä någol som hjälper. (Kastar till Kalle det han har i handen.) Gnid ögonen med den där, så ska du se all tårarna kommer fram.

KALLE

En lök! Hejsan, det var bra! (Gnider ögonen.) Nu går det! Ser du, Gärda du, jag kan göra regnvatten,

GÄRDA.

Nej, men Kalle då! Kalle dä! — Stackars den lilla gubben därnere!

KALLE.

Hej, det var livat! Akta dig, så du inte blir våt om fotterna, du med.

GÄRDA lyfter på kjolen och hoppar undan.

Usch då! Usch då!

DVÄRGEN sticker upp huvudet ur k ullen.

Det var då elL välsignat takdropp! Är hon nu här och lipar bäckar igen, den dar flickungen1 (Sätter handen för ögonen för att ?e bättre och får syn på Gärda. Hotar henne med knytnäven.) Men jag ska lära dig, jag. . .!

GÄRDA.

Var inte ond, kära dvärgafar . . .

TOMTENISSEX

Det är inte hon, som lipar bäckarna, dvärgafar. Del är den där. (Pekar på Kalle.)

DVÄRGEN vred.

Jaså, är det du, din ohyfsade parvel! Nä, vad grinar du för då?

KALLE glatt

För del är roligt.

DVÄRGEN rycker baklänges.

Vad för nå't! Grinar man för det är roligt? .lag trodde man brukade grina för del är tråkigt, jag.

KALLE.

Nej, del har du fått om bakfoten, dvärgafar. Jag tycker alltid det är så livat all grina, jag. Tilta, ska du få se sådana präktiga floder jag kan göra. (Torkar sig i ögonen med löken, så att vattnet rinner.)*

* Löken är en vattenfylld, med lökskal överklädd gummiboll, som han kramar vattnet ur.

DVÄRGEN förskräckt.

A, bevara oss väl! Vill du låta bli, din kanalje! Vill du låta bli!

KALLE.

Låta bli? (Slår med handen.) Nej då, dvärgafar, varför skulle jag låla bli, när del är så roligt1' Jag bar tänkt göra den här dalen till en liten sjö, en liten trevlig sjö, där man kan segla med små båtar.

DVÄRGEN

Väcl pratar du, pojke! En liten sjö?

KALLE.

Ja, det ska inte stå länge på. Så jag råder dig, dvärgafar, att maka dig upp ur din hala. Och det sa fort som möjligt.

DVÄRGEN.

Jag har väl aldrig hört på maken! Tänker du rent av köra ut mig från hus och hem, din oförskämda pojkbyling?

KALLE

leende, stoppar händerna i byxfickorna.

Jo, nu lror jag allt att du blev rädd, dvärgafar! (Nedlåiande.) Men det är inte så farligt, jag kan också lata bli — (bröstar si«) — om du ger mig nå’nting riktigt hederligt i vederlag förslås.

DVÄRGEN.

Hvad skulle det vara dä?

K AI.LE.

Jo, ser du, jag ville allt ha en töcken där larebjörk, jag med.

DVÄRGEN.

Nå, så låt gä för det, dä. (Tar fram ett frö och ger Kalle.) Här har du etl frö. Plantera det i dina löklärar och sålt dig se'n och vänta, så får du viil se om det lar sig.KALLE.

Ja, annars får du klämma fram med etl nytt frö, dvärgafar.

DVÄRGEN

Var lugn, du. Var lugn, du. (Försvinner ner i jorden.)

KALLE triumferande till Gärda.

Tänk, så jag skrämde’n! Så ska de tas, ser du! Men nu ska här planteras. (Sätter ner fröet i jorden bakom kullen.) Tror du vi ska vallna lite till? (Tar fram löken.)

GÄRDA.

Nej, nej, nej. Då flyter ju fröet bort.

KALLE.

Ja, ser du, Gärda, jag skaffa’ mig allt ett, jag med, du. När inan förslår att sälta sig i respekt, sä får man vad man vill, sir du.

(Tomtenissarna skratta i skogen.)

KALLE ser sig omkring.

Vad de skrattar otrevligt här runt omkring. Jag kan inle begripa vad de skrattar ät. (Ser bortåt kulDn igen.) — Men titta, där kommer del! Där kommer det'

GÄRDA.

Ja, men del ser ut som bara riskvistar.

(Riskvistar sticka fram från alla håll bakom kullen.)

KALLE.

Ja, del ska väl komma opp försl, förslår du. Se’n sä spricker lövena ut. Och se’n sä kommer knopparna. Och se’n sä kommer blommorna. Och se’n så .. .

DVÄRGEN'

reser sig plötsligt upp ur jorden. Han är på alla sidor ombunden med björkris och har

ett björkris i var hand.

. . . kommer frukterna. (Smäller till Kalle.)KALLE förskräckt, springer undan.

Aj, aj, aj!

DVÄRGEN smäller honom.

Där har du för du åt upp smultrona för Gärdas mamma. (Smäller honom.) Och där har du för löktärarna. (Smäller honom.) Och där har du för den lilla trevliga sjön. (Smäller honom.) Och där har du för det är sä livat all grina.

(Tomtenissarna skratta i skogen.)

KALLE springer och skriker.

Aj, aj, aj!

TOMTEXrssEN.

Ja, se sä går det när man vatlnar med löktårar. Det blir sveda av, del.

GÄRDA slår armarna om Kalle.

Nej, nej, du får inte slå honom mera, dvärgafar. Han är snäll nu.

DVÄRGEN.

Ä, del gör så goll, (Vill smäla Kalle.)

GÄRDA skyddar honom.

Nej, nej! Säg, Kalle, är du inte snäll nu?

KALLE gråtande.

Jo-o-o . . .

GÄRDA till dvärgen.

Ser du del. (Till Kalle igen.) Och i morgon hjälper du mig nog att plocka smultron åt mamma? Säg, Kalle?

KALLE.

Ja-a-a.

GÄRDA.

bn sa här stor korg full. (Mäter till duktigt med händerna.)

KALLE mäter till ännu duktigare.

Ja, en så här stor!

GÄRDA ser på dvärgen och tomtenissen.

Ser ni dek Han är så snäll, så. (Till Kalle.) Och nu ska du fåett äpple för alt du inle ska vara ledsen längre. När jag ger dig del hoppar det nog inte ifrån dig. (Tur upp ett äpple ur korgen och räcker honom.)

KALLE skjuter äpplet ifrån sig.

Nej, jag ska inte ha något, för . .. för jag tycker allt liksom att. . . att det är för gott ål mig som var så elak mot dig. (Morskare.) Men jag ska välan laga sä jag' snart blir god nog till att ta emot ett gott äpple — om du bjuder. Det lovar jag dig. (Tar Gärda i hand.)

DVÄRGEN.

Häll ord med det!

TOMTENISSEN.

Ja, håll ord med del!

TOMTENISSARNA I SKOGEN Häll ord! Håll ord! Håll ord!

KALLE

lägger handen på bröstet och ser sig allvarligt omkring.

Ska försöka.

DVÄRGEN klappar i händerna.

Bra, bra!

TOMTENISSEN klappar i händerna.

Bra, bra!

TOMTENISSARNA T. SKOGEN.

Bra, bra, bra!

TOMTENISSEN.

Tag fram dina löv då, lilla Gärda, så ska jag blåsa på dem, sä de visar er vägen hem.

GÄRDA.

Tack ska du ha! (Lägger armen om Kalles hals och går med honom åt höger, under det hon tar fram löven och släpper a\ dem !

TOMTENISSEN blåser på löven.

Flvg, llyg, små löv av lönn!

Flyg lill stugan ner vid sjön!

Dansa nätt,

vänd er lä It,

hitta vägen rikligt Hill.GÄRDA
i det hon vänder på huvudet och viftar åt dvärgen.

Ajö, dvärgafar, och tack ska du ha.

KALLE
vänder också på huvudet och viftar åt dvärgen.

Ja, tack ska du ha.

DVÄRGEN viftar igen med sin mössa.

Ajö med er, små barn!

Ill. AINA STENBERG **FÉENS GUDDOTTER** SAGOSPEL I TVÅ AKTER

PERSONERNA:

KUNGEN.

DROTTNINGEN.

BRITA.

BOLLA, hennes moster.

FÉEN.

HOVHERREN.

FÖRSTA HOVDAMEN.

ANDRA HOVDAMEN.

Ytterligare tre hovdamer.

FÖRSTA AKTFN.

Slottsgemak. I fonden stort fönster Till vänster dörr till kungens och drottningens våningar Till höger två dörrar Mellan dem en hög väggspegel.

DROTTNINGEN, gammal och ful, står framför spegeln och provar en ny och vacker klänning. Omkring henne stå de FEM HOVDAMERNA sysselsatta med att ordna dräkten och alla bärande klänningar över armarna.

DROTTNINGEN gör sura miner At sin bild i spegeln.

Hu, så den missklär mig! En så'n färg! Den gör en ju alldeles gul i ansiktet. Och så lunsigt den sitter! Den hindrar ju alldeles min eleganta figur alt göra sig gällande. Hur många klänningar är det nu som jag inle har provat.

FÖRSTA HOVDAMEN.

Ingen, ers majestät. Den här var den sisla.

DROTTNINGEN.

Den sista! Och inle en bit bättre än alla de andra missfoslerna! Del är ju alldeles hopplöst! (Suckar.) Förr i världen kunde de ål-minslone få hänga sina skräddare och sömmerskor, när de inte var nöjda med dem, men nu för liden har man inle ens den trösten. Och gick det också an all göra det, så blev det i alla fall för besvärligt, för då skulle man få hänga varenda sömmerska i hela riket. Inte en, som duger till nugot.KUNGEN

liar kommit in genom dörren till höger hingst åt fonden och gått så tyst och långsamt framåt rummet att ingen miirkt honom. Han stirrar ner i golvet och drar en djup suck.

HOVDAMERNA vända sig om vid ljudet av sucken och tiiga djupt.

KUNGEN hälsar.

Godmorgon, min höga moder. Hur befinner ni er i dag?

DROTTNINGEN.

Mycket illa. Man kan väl inte må bra, när människor inte gör annat än förargar en. Kan du tänka dig sådana sömmerskor det finns här i landet. Jag har provat trettiosex klänningar i dag, och i ingen enda ser jag skaplig ut. Titta på den här. (Breder ut klänningen.) Den gör mig ju till en gammal ful häxa.

KUNGEN sorgbundet.

I£n smula överdrifl, ers majestät.

DROTTNINGEN.

Ingalunda, min son. Del är inte värl du tar de där eländiga sömmerskorna i försvar, för jag vel all det kan sys vackra klänningar. För Irellio är sedan klädde mig var enda en jag satle på mig.

KUNGEN.

Ja, min dyra moder, tiderna är sorgligt förändrade. Du söker förgäves kring land och rike efler en vacker dräkt, och jag söker förgäves efter någon, som kan bära upp en sådan. Sedan min kära gemål dog har jag in le seLL någon, som kunnal det.

DROTTNINGEN klappar honom på axeln.

A, se så, min gosse, nu ska du inte tappa modet.

KUNGEN suckande.

Jo, sannerligen håller jag inte på all göra det. Har jag inte ifem år sökt efter en drottning, en sådan, som jag vill ha, en sådan, som är drottning från hårfästet till tåspetsen, en sådan som är drottning i siden eller i paltor.

D HÖT T XIX G E N klappar honom åter på axeln.

Du har för stora pretentioner, min son, alldeles för stora pretentioner.

KUNGEN.

Har jag för stora pretentioner, jag som har kallat hit alla möjliga jungfrur från alla möjliga landsändar, både unga och gamla, både fattiga och rika och låtit dem prova min avlidna gemåls klänningar för att se om de kunde bära upp dem?

DROTTN1NGEN högdraget.

Ja, det var då för väl all de inte kunde det, för jag hade aldrig givit mitt samtycke till någon mesallians.

KUNGEN.

För den sanna höghelen böjer man sig, min moder.

DROTTNLNGEN med värdighet.

Det beror på om den sitter under en krona. (Smeker honom uppmuntrande över kinden) Och du ska se att bäst det är, så råkar du på en sådan höghet.

KUNGEN.

Du glömmer atl jag nyss kommit hem från min långa resa. I nio kungariken har jag varit. Tjugonio prinsessor har jag sett. Och alla voro de klädda i kronor och juveler. Men inte en gång kronorna och juvelerna kunde få mig atl tro att de passade till drottningar.

DROTTNINGEN.

Obegripligt! (Starkt funderande.) Vad kunde det bero på?

KUNGEN.

Ja, säg mig det, fru moder.DROTTNINGEN glatt.

Nu har jag det! De har naturligtvis dåliga sömmerskor, de med!

KUNGEN skakar på huvudet.

Jag vet inte om det kan vara skälet...

DROTTNINGEN.

Men en sak vet då jag, och det är att den goda smaken är död. Och eftersom hon är död, så ska jag gå in och klä mig i sorgdräkt.

(Går mot dörren till vänster.)

HOVDAMERNA följa efter med klänningarna på armarna.

DROTTNINGEN vänder sig om mot hovdamerna. Lägg ifrån er de där missfosterna. Jag tål inte se dem mera! Vi ska skicka hit en kammarpiga all hränna upp dem. Och allt som finns i mina garderober ska också brännas upp utom de svarta klänningarna, som jag ska ha alL sörja den goda smaken med. (Går ut till vänster följd av hovdamerna sedan de lagt ifrån sig klänningarna.)

KUNGEN ensam, knäpper ihop händerna och suckar.

Åhåjaja!

(Lyfter upp de hopknäppta händerna, ser uppåt och suckar.)

Åhåjaja!

(Sänker de hopknäppta händerna, sänker och lyfter huvudet två gånger och suckar.) Åhåjaja! Åhåjaja! (Går långsamt ut at vänster.)

BRITA

har stått och gläntat i dörren till höger längst åt fonden och förtjust betraktat kungen. Kommer nu försiktigt insmygande och närmar sig dörren till vänster, som tänkte hon kunna stjäla sig till att få se ännu en skymt av kungen. Men i stället möter hon Bolla kammarpiga, som kommer in med ett helt fång klänningar över armarna. De äro nära att stöta ihop.

BOLLA niger.

A, förlåt, nådig fröken!

BRITA.

Var det kungen, som gick ut härifrån?BOLLA.

Ja-a. Känner inte nådig fröken honom1?

MUTA.

Jag har aldrig sett honom förr. Men jag visste att det måste vara han, för han var så vacker och ståtlig. Han suckar bara så förskräckligt.

BOLLA.

Ja, stackare, han har ju förlorat sin kära gemål, och tycks inte kunna finna någon ny, som anstår honom. Söker nådig fröken audiens?

B1UTA.

A, nej! Inte törs jag tala med honom. Jag kom hit för att hälsa på en gammal moster jag har, som heter Bolla, och som är kammarpiga här på slottet.

BOLLA släpper alla klänningarna i golvet.

Det är jag det! - Men det enda syskonbarn jag har, har jag aldrig sett. Och hon är bara en fattig skogvaktardotter.

BHITA.

Ja, det är ju rätt det, moster Bolla. (Tar henne i famn.)

BOLLA misstänksamt.

Kan det verkligen vara Brita? Nog såg jag att del var fattigfolks dräkt, alltid, men jag trodde dä så visst och sant att det var en fin fröken, som var utklädd. Och det är det nog också, last hon spek-taklar . . .

BRITA.

Nej, kära moster Bolla, jag är verkligen Brita, Och tycker du jag ser fin ut, sä är det därför atl jag har en fé till gudmor. Hon kom och knackade på rutan när jag skulle döpas och sa alt hon ville stå fadder åt mig. Och så gav

hon mig till faddergåva all allt vad jag satte på mig skulle klä mig, om det också bara var en gammal halsduk, som jag lindade kring huvudet för att stilla tandvärken med.BOLLA slår ihop händerna.

Nej men oeken glädje för mig gamla stackare! Och vad du är vacker, lilla Brita! (Niger för Brita. Förargad på sig själv.) Asch, jag vet inte varför jag niger för dig, när du inte inte är nå n förnäm dam. Men del är så svårt alt komma ihåg det. (Samlar ihop klänningarna) Vänta nu bara tills jag får hränna upp de här klänningarna, så ska jag la dig med ner Lill milt lilla rum.

BRITA tar förvånad i klänningarna.

Bränna upp de här vackra klänningarna!

BOLLA.

.Ja, drottningen liar befallt det. Hon har tröltnat på dem. Hjälp mig att samla ihop och bära ut de där som ligger på stolarna, så går det fortare. .Jag är i rummet här bredvid. (Nickar och går ut genom dörren till höger längst At scenen.

BRITA breder ut en av klänningarna

(), så vacker! (Håller den framför sig och ser sig i spegeln. Kommer ihåg sig och kastar ut ett par klänningar.) Häl', moster Bolla! (Tittar sig om för att se 0111 någon är i närheten och kastar sedan hastigt på sig klänningen. Ser sig i spegeln. Så gudomlig! Ack, om den vore min! (Springer efter resten av klänningarna och kastar ut dem.) Se här! Dät' har du dem. (Ser sig i spegeln.) Så slvitlle jag se 111 om jag vore drottning!

BOLLA utanför.

Varför kastar du bara ut klänningarna? Kom och hjälp mig all elda upp dem också.

BRITA.

Strax, Strax, moster Bolla. (Rättar på dräkten, speglar sig förtjust och fäster upp håret på ett annat sätt.) Jag' skulle nog kunna passa till drottning. Hans drottning . . .BOLLA utanför.

Men kommer du då inle, Brita? (In. Får se gestalten framför spegeln och niger djupt. Men di Brita vänder sig emot henne far hon i vädret med ett ryck.) O, du min skapare, det är ju Brita!

BRITA leende.

Ja, jag kunde inle låla bli all prova den bär klänningen. Deu är så vacker. Klär den mig inte?

BOLLA.

Kära barn, du gör oss rent olyckliga! Tänk, om någon skulle fä se dig? (Ser sig omkring.) Ta genast av dig den.

BRITA.

Jag kan inle, mosler Bolla. Låt mig ha den en stund till. Jag trivs sa utmärkt bra i den. (Tar på sig en förnäm min och går värdigt omkring i rummet.) Jag känner alt jag är född till drollning.

BOLLA gråter.

Jag blir hängd och du med.

BRITA högdraget.

Man hänger inte en drottning.

KUNGEN

åtföljd av hovherren i dörren till vänster. Lyfter överraskad upp huvudet då han får se

Brita. Bugar sig djupt.

BRITA bugar sig också djupt.

BOLLA slår händerna för ansiktet och gråter.

KUNGEN.

Jag har inle den äran all vara föreställd för ers höghet.

, BRITA.

Jag reser inkognito, ers majestät.KUNGEN.

Ni må söka dölja er börd så mycket ni vill, ers höghet, jag ser i alla fall alL ni är en prinsessa.

BOLLA handfallen.

Prinsessa! A, Herre Gud!

KUNGEN till Brita.

Var är er svit?

BRITA osäkert.

Min svit. . .? Jag vel inte . . .

KUNGEN

Ni har gåLl vilse. Ni har blivit lämnad ensam av era försumliga lj änare?

BRITA.

Nej, nej, ers majestät, så är det inte . . .

KUNGEN.

Ni är god och mild. Ni vill inte anklaga dem. Men jag ska ställa dem till svars för all de inte bätlre passar på sin härskarinna.

(Till hovherren.) Hör hit t (Hovherren närmar sig.)

BRITA.

A, gör intet besvär. Jag vill inle . . .

KUNGEN.

Jag förstår. Ni reser inkognito och är rädd all er svit ska förråda er. Men den måste väl ändå veta var ni är. (Till hovherren.) Gå genast och skicka ut spanare ål alla väderstreck och låt dem föra hit hennes höghets svit.

7. — Sagoteatern.HOVHERREN.

Ja, ers majestät. (Går ut till vänster.)

KUNGEN deltagande till Brita.

Era skor är sä dammiga. Ni måste ha gått länge på de smutsiga landsvägarna?

BRITA leende.

Ja, 110g var vägen lång.

KUNGEN.

De stackars små fotterna! Men nu ska vi ta vård 0111 cr. Hela mitt sloll slår till ert förfogande.

Jag är djupt rörd över ers majestäts stora godhet. Men jag vill inte visa mig för någon. Jag gick bara in för al! vila mig I i let och ska strax gå igen.

KUNGEN.

Gå! (Griper henne om handleden.) Vid min kungaära, det kommer inte i lråga.

BRITA förskräckt.

Jo, ers majestät, jag vill . . . Jag måste hem!

(Drottningen stftr osedd i dörren till vänster under de närmast följande replikerna.)

KUNGEN.

Min prinsessa, när ni vilat er ska jag själv köra er hem i milt kungliga, sexspända ekipage.

MUTA värdigt.

Jag vill inle åka i erl kungliga, sexspända ekipage, för jag åker aldrig i andra vagnar än mina egna.

KUNGEN bugar sig imponerad.

Min prinsessa, jag ber er på del ödmjukaste om förlåtelse. Men0111 ni åker i detta ekipage åker ni i er egen vagn, ly jag anhåller som en ynnest atL få skänka er det.

BRITA förnämt.

Jag tar inte emot några skänker av främmande personer, de må vara kungar eller ej.

KUNGEN ännu mera imponerad.

Ännu en gång, förlåt, min nådiga prinsessa. (Får se drottningen.) Å, min mor, ni kommer som efterskickad.

DROTTNINGEN går fram på scenen, på något avstånd följd av hovdamerna.

Ja. Man har underrättat mig. (Vänder sig till Brita.) Välkommen, min prinsessa! (Brita bugar sig.) Jag beklagar på det livligaste er olycka, men är glad at all den fört er till oss.

BRITA.

Min varmaste lack, ers majestät. Men, som jag redan sagt hans majestät konungen, jag måste genast lämna er, ty jag reser i del slrängasle iiikognilo.

KUNG FN uppbrusande.

Detta inkognito ska jag nog veta aLl avslöja.

BRITA högdraget.

Ers majestät, del vore er icke värdigl.

KUNGEN.

Värdigl, eller icke värdigt, det bryr jag mig inle om. Jag har rest igenom nio kungariken och inle funnit en prinsessa, som är er like. Skulle jag dä inle taga reda på vad del är för ell land, som äger en sådan skatt? .lo, vid Gud! (Skyndar bort mot dörren till höger längst åt fonden oeh öppnar den.) Om ni behagar, min prinsessa, så kan ni gä. Men jag följer er, vari ni går.BRITA,

ser på honom, går sakta och betänksamt några steg mot den öppna dörren, men vänder så om och går fram mot drottningen.

Ers majestät, när alll kommer omkring tror jag ändå alL jag behöver vila mig några timmar. Och jag mottar med tacksamhet den gästfrihet ni så godhetsfullt erbjudit mig.

DROTTNINGEN omfamnar henne.

Mitt kära barn, det gläder mig pä det allra högsta.

KUNGEN förtjust.

Mig hänrycker deL!

HOVHERREN från vänster. Bugande Deras majestäter äro serverade.

KUNGEN

till Brita i det han bjuder henne handen.

Får jag lov, min nådigaste prinsessa, all föra er in lill taffeln?

BRITA

tar emot hans hand och går ut med honom till vänster.

(Drottningen, hovdamerna och hovherren följa efter.)

BOLLA

ser efter dem och lyfter händerna över huvudet. Gnd näde oss! Gud näde oss!ANDRA AKTEN.

Samma dekoration som i första akten. Tända kronor och kandelabrar. DROTTNINGEN, KUNGEN och BRITA stå tillsammans mitt på golvet. Omkring dem HOVHERREN och HOVDAMERNA.

DROTTNINGEN till Brita.

Så säger jag er godnatl, mitt kära barn. (Omfamnar henne.)

BRITA.

Godnatt, ers majestät, och stor tack för er godhet.

DROTTNINGEN till förata hovdamen.

Bolla kammarpiga får lysa prinsessan till hennes rum.

FÖRSTA HOVDAMEN öppnar dörren till vänster och vinkar in Bolla kammarpiga.

DROTTNINGEN till Brita.

Måtte ni sova gott och länge Irivas hos oss. (Går med hovdamerna mot vänster.)

KUNGEN kysser Britas hand,

Godnatl. Vaken eller sovande ska jag drömma 0111 er.

BRITA lågt och innerligt.

Nära eller fjärran ska jag tänka pä er.

KUNGEN

trycker häftigt hennes hand till sitt hjärta.

Min prinsessa!

BRITA

förändrad och förnäm, vill draga till sig sin hand.

Ers majestät, ni glömmer er.KUNGEN.

Men ni sa något, som . . .

BRITA kort.

Jag sa ingenting annat än godnatt. (Drar undan sill hand. Vänligare.) Godnatt.

KUNGEN stirrar på henne.

DROTTNINGEN.

Min son, bjud mig din arm.

KUNGEN

stirrar fortfarande på Brita, som bereder sig att följa Bolla, vilken tagit en kandelaber från ett bord och går mot dörren till höger längst åt scenen.

.lag förstår illle . . . (Går till drottningen, bjuder henne armen och avlägsnar sig med henne åt vänster.)

(Hovherren och hovdamerna följa dem)

BOLLA vänder sig om med handen på dörrlåset. A, Brita, vad har du nu slälll lill, du olycksaliga barn!

BRITA

Jag måste ju hålla god min för att rädda oss, moster Bolla. Och jag tänkte ju gå med detsamma. Inte rådde jag för att kungen inle ville släppa mig. Men nu ska jag smyga mig bort sä fort som möjligt, bara del blir lyst i slollel. Du får lov att väcka mig ifall jag skulle somna, för jag är allt bra trötl.

BOLLA.

Ja, måtte del gä lyckligt! Jag tror jag går åt av förskräckelse. Gud lläde oss! Gud nåde oss! (Öppnar dörren till höger längst åt scenen)

BRITA klappar henne på axeln.

A, var inle rädd, inosler Bolla. Jag är inte alls rädd, jag! (Bedrövad.) Bara så ledsen för all jag aldrig mer far se den vackra kungen.BOLLA.

Var du glad om du slipper. Men kom nu.

(De gå lif. Paus).

(Drottningen och hovdamerna in från vänster,)

DROTTNINGEN till första hovdamen.

Men ga nu rikligt försikligl och knarra inte i dörren. Och om prinsessan skulle vakna sa säg all klänningen ska ul lill borslning.

FÖRSTA HOVDAMEN niger.

Ja, ers majestät. (Går ut genom dörren till höger längst åt scenen och stänger den mycket sakta.)

DROTTNINGEN till de andra hovdamerna.

Tog ni med er papper och saxar, sä alt vi kan klippa mönster av den?

HOVDAMERNA.

Ja, ers inajesläl. (Visa fram pappersrullar och saxar.)

DROTTNINGEN.

Det var bra. Jag liar aldrig i mitt liv sell en sa förtjusande klänning som den hon hade. En sädan skiftning pä tygel! Kn sädan glans! En sädan färg! Elt sådanl snitt! Nåja, snittet ska vi väl åtminstone kunna apa efter. Men vad det dröjer! Hör ni inga steg?

(Alla hovdamerna rusa till dörren till höger längst åt scenen och lyssna.)

ANDRA HOVDAMEN.

.lo, ers majestät, nu kommer någon! (Öppnar dörren.)

FÖRSTA HOVDAMEN in med klänningen över armen.)

Här, ers majestät. Prinsessan sov så golt, så hon hörde alls inte när jag tog klänningen från sängkarmen.

DROTTNINGEN.

Tack! Nu ska vi se. (Lyfter på klänningen.) Men del var märkvär-digl, den liar inte alls samma utseende när man ser den i hand sompå. Glansen och skiftningen är myckel mattare. Nå, del händer ju ibland med klänningar. Håll upp den emol mig, så all jag får se mig i spegeln.

(Drottningen ställer sig framför spegeln och hovdamerna breda ut klänningen framför henne sä gott de kunna.)

DROTTNINGEN häpen.

Men vad . . . vad . . . vad vill del här säga? Det är ju min gamla gröna!

HOVDAMERNA slå ihop händerna av överraskning.

Ja minsann! Ja, minsann, är det inte det!

DROTTNINGEN.

Jag Lror inle mina ögon! Men vänta, del var en rispa på den. Jag har själv sytt ihop den med högstegna händer. (Letar med hjälp av hovdamerna.) Jo här! Häl' är den! (Paus. Stirrar pfl, hovdamerna.) Men då måste ju den där prinsessan vara en eländig bedragerska! Hon har stulit klänningen och drivit spektakel med oss, med mig, hennes majestät drottningen och med min son, hans majestät konungen. Kalla genast hit, Bolla kammarpiga.

FÖRSTA HOVDAMEN.

Ja, ers majestät. (Skyndar ut genom dörren till höger längst ut scenen.)

KUNGEN

från dörren till vänster följd av hovherren.

Vad är det tor uppståndelse i nattens tysta timmar? Hade jag sovit skulle den ha väckt mig.

DROTTNINGEN håller klänningen framför sig.

Betrakta den här klänningen, min son.

KUNGEN.

Provar ers majestät sina klänningar milt i natten?

DROTTNINGEN.

Se på den, säger jag! Känner du igen den?KUNGEN betraktar klänningen närmare.

Ja, jag tycker mig ha selt er härа den mer än en gång.

DROTTNINGEN.

Har du inte selt någon annan bära den?

KUNGEN förvånad.

Någon annan! Kan det vara någon annan, som bär drollningens kläder?

DROTTNINGEN.

Ja, en annan har verkligen gjort det. Och del i kväll. Hon, prinsessan, som ligger därinne och sover.

KUNGEN.

Hon! (Leende.) Nej, hon har en helt annan dräkl. Den lyste som månsken. Den skimrade som av millioner diamanier.

DROTTNINGEN.

Del var den här. Jag har lälil hämla den från hennes sängkarm. Och här är rispan, som jag själv har råkal göra, och som jag själv har sylt ihop. Där kommer för resten Bolla kammarpiga, som skulle ha bränt upp den. ('till Bolla aom blivit införd i salen.) Nä, vad har du all säga? Hur kunde du underslå dig alt låta en bedragerska gå

omkring och slassa i min klänning?

BOLLA gråtande faller på knä.

Nåd, ers majestät! Nå-å-äd!

DROTTNINGEN.

Bekänn bara!

BOLLA snyftande.

Hon är sysler mins doller, det olycksbarnet och var här för all hälsa pä mig. Och när hon lick si klänningen, som ju ändå skulle brännas opp, sä kunde hon inte hälla sig frän all prova den. Del valbaraste lek alltihop. Men så kom hans majestät och fick si’na, ochså måste hon ju hålla god min för a IL frälsa oss. Ilon tänkte gä slrax men fick ju inte. Och i natt skulle hon ha rymt, om hon bara fått litet tid på sig .. .

KUNGEN.

Tänker hon rymma! (.Till hovherren.) Ställ genast vaktposter vid hennes dörr med befallning att inte släppa ut henne.

HOVHERREN bugar sig och går åt höger.

DROTTNINGEN.

Del var rätt. Ordentligt näpst ska hon bli för alt hon vågat driva gäck med deras majestäter, drottningen och konungen. (Till hovherren, som är vid dörren till höger längst åt scenen.' Men vällla! För henne llil llied detsamma. Del ska bli rätt nöjsamt aLt se hur den höga prinsessan tar sig ut som tiggarunge.

HOVHKRREN bugar och går ut.

BOLLA snyftande.

Skogvaktardolter, ers majestät.

DROTTNINGEN.

Ja, del kommer pä ell ul.

KUNGEN suckande med hakan i handen.

Således inte prinsessa!

DROTTNINGEN.

Ska det nu börjas igen med del där suckandet! Det vore bättre att du funderade pä om hon ska dränkas, hängas eller brännas.

KUNGEN drömmande utan att höra pä henne.

Och ändå kan jag inte länka mig henne annal än som prinsessa.

DROTTNINGEN.

Å, det kan du nog när du får se henne komma in klädd som bondjänla i livstycke och kort kjol.KUNGEN".

Del är omöjligl, min moder. Hon kan inle bära annat än släpande, rika dräkter.

DROTTNINGEN skrattar.

Omöjligt! Hon lär väl inle ha någol annat alt sälla på sig än bonddräklen, sä vida hon inle vill kliva in i underkjolen.

KUNGEN grubblande.

Skulle hon kunna se ädel, hög och droltninglik ut i livstycke och kort kjol?

DROTTNINGEN.

Hon kommer inle alls all se hög, ädel och drottninglik ut, min son. Du ska få se hon kommer in med händerna för ansiktet och faller på knä och ber om »nå-å-åd» alldeles som hennes kära moster där. (Pekar på Bolla, som fortfarande ligger på knä.)

KUNGEN vänder sig häftigt bort.

Nej, nej! Jag vill inte se det! (Går mot vänster.)

DROTTNINGEN skrattar.

Och ändå lät du en hel rad små mamseller, »vilka som helst», prova din gemåls klänningar, för du trodde del kanske kunde linnas en drollning ibland dem. Men pä den här törs du inte se mera.

KUNGEN lyfter upp huvudet och vänder om.

Jo, jag vill se henne.

HOVDAMERNA

som stått och gläntat i dörren till höger längst åt scenen börja bli livliga.

FÖRSTA HOVDAMEN.

Hon kommer! (Förvånad.) Men, å...!

BRITA

in från höger klädd i en vacker, släpande, vit dräkt.

HOVDAMERNA buga sig för henne.KUNGEN skyndar fram emot henne.

Min prinsessa!

BRITA

går utan att se på honom fram mot drottningen.

Ers majestät har låtit kalla mig.

DROTTNINGEN häpen.

Min prinsess... (Förargad på sig själv.) Nej, del här går för långt! Hur understår ni er alt komma och imponera på en, så man inle vet vad man säger? Här går vi och väntar på att få se en bondlolla, och så kommer det en »ny prinsessa»!

BRITA.

Förlåt, ers majestät, men jag trodde alt man skulle göra sig så fin som möjligt när man ska träda fram för sin konung och sin drottning.

KUNGEN till drottningen.

Hon har rätt, min moder! Hon har rätt!

DROTTNINGEN betänksamt.

Kan väl vara. — Men varifrån har ni fått den där dräkten? Är del också en av mina klänningar, som ni stulit?

BRITA.

Ers majestät, jag har aldrig stulit någon klänning av er. Jag har blott provat en, som ändå skulle brännas upp. Och denna dräkl (breder ut sin klänning), har ni aldrig burit.

DROTTNINGEN.

Jaså, vill ni kanske inbilla oss aLL ni i alla fall är en prinsessa, som på något vis fält lag i sina klänningskoffertar, och alls inle någon bondjänta?

BRITA.

Jag är en faltig bondflicka, ers majestät.KUNGEN suckande.

Å . . . !

DROTTNINGEN hotande.

Du bekänner således, ditt stycke!

BRITA.

Ja, jag har bedragit er, men jag skulle inte ha tänkt på att göra det, om inte lians majestät, konungen, så bestämt påstått att jag måste vara en prinsessa. Då tyckte jag det kunde vara roligt att leka prinsessa för en liten stund och på samma gång rädda moster Bolla och mig från följderna av min djärvhet aLt prova klänningen. Men jag inser atL jag burit mig oförlåtligt åt och är beredd att lida mitt straff. Kasta mig i fängelse, döda mig om ni vill, men (lyfter bönfallande sina händer mot kungen och drottningen) skona moster Bolla, föl' llOll har i 111el ont gjort.

BOLLÅ fortfarande på knä, snyftar överljutt.

A, Brita, Brita, du olycksaliga barn, varför ilck du leva? Varför kunde inte vargarna ta dig och äta opp dig?

DROTTNINGEN till kungen pekande på Brita.

Ja, vad tycker du? Ska hon hängas, dränkas eller brännas?

KUNGEN med hakan i handen,

Låt mig fundera, min höga moder. (Paus.) Nu vet jag. — Hon har lekt med oss.

DROTTNINGEN förbittrad.

Ja, del har hon vågaL, den tossan!

KUNGEN.

Hon har drivit gäck med oss.

DROTTNINGEN som förut

Ja, det är så inan kan få gulsol!KUNGEN.

Hon liar gjorl oss löjliga, (med en handrörelse åt drottningen) hennes majestät drottningen (pekar på sig sju.lv) och mig.

BRITA

faller på knä för honom. Sorgset och innerligt.

Förlåt mig!

KUNGEN.

Nej. Stig upp. (Brita stiger upp.) Något sådant kan inte förlålas. Del måste ha etl straff, som motsvarar brottet. Låt oss nu alla betrakta Bolla kammarpiga. Res d.ig, Bolla kammarpiga. (Bolla reser sig tafatt.') Vad tycker ni om hennes toalett?

DROTTNINGEN skrattande.

Toalett! Ha, ha, ha! Del är ju etl bylte.

HOVDAMERNA fnissande.

EU bylte! Etl bylte! Ett bylte!

KUNGEN.

Tror ni all ni skulle kunna ta er bra ut i den paryren?

DROTTNINGEN slår skrattande ifrån sig med bägge händer.

Å, hu då! Hu då!

HOVDAMERNA slå också ifrån sig med bägge händer.

A, hu då! Hu då! Hu då!

KUNGEN.

Nå väl! (Vänder sig till Brita.) Ert straff ska bli all ni får byta dräkt med Bolla kammarpiga och träda fram för oss i den toaletten. Och då antar jag blir det vi, som får oss ett litet goll skratt ål er.

DROTTNINGEN.

Men, min son, ska del vara elt straff! Del är alldeles för litet, alldeles för Iilel!KUNGEN.

Nej, min moder. Hon är stolt som en prinsessa. Och för den som är sä sloll är åtlöjet värre än döden.

BRITA

ser forskande på honom under ett par ögonblick och sänker sedan huvudet.

KUNGEN.

Men ni får inte lämna salen. Ställ er där bakom den högkarmade stolen och lål för säkerhets skull också hovdamerna stå för och skymma medan bytet sker.

BRITA.

Som ers majestät befaller. (Till Bolla.) Kom, moster Bolla.

BOLLA följer henne gråtande till stolen.

Ä, varför har inLe vargarna älil opp oss bägge två! Varför har inle vargarna ätit opp oss...!

(De försvinna bakom stolen. Hovdamerna stiilla sig skymmande framför den och breda ut kjolarna.)

DROTTNINGEN missnöjd till kungen.

Jag förstår mig i alla fall inte riktigt pä det där straffet. Jag tycker del hade varit reelare med hängning, jag.

KUNGEN.

Jag vill se, min moder. Jag vill se...!

HOVDAMERNA vända sig utåt rummet med upprörda miner.

Fi donc! Fi done! Fi donc! Fi donc! Fi donc!

DROTTNINGEN. Vad är det? Vad är det?FÖRSTA HOVDAMEN.

Klänningen, ers majesläl1 Klänningen!

DROTTNINGEN skyndat' fram till dem.

Nii, vad är del med klänningen då?

FÖRSTA HOVDAMEN drar fram en vit flik ur hovdamernas ring.

Det var lakanen i sängen!

DROTTNINGEN häpen.

Lakanen i sängen! (Tar i fliken men släpper den strax och springer baklänges.) A, (i dunc! Fi done! Fi done! Fi

done! Fi donc!

KUNGEN strålande.

Hon gjorde sig en dräkt av lakanen i sängen och såg ul som en prinsessa i den! Nu återstår bara alt se hur hon tar sig ul i Bolla kammarpigas kläder. Ar hon en prinsessa också i dem, dä kan hon bli en drottning.

DROTTNINGEN.

Min son, är du från förståndet? Du Länker väl inle . ..?

KUNGEN.

Tyst . . .! (Lyssnar.)

BRITA sjunger eller deklamerar.

Inte gråta, Bollamor, präktig är din klänning, präktigare än du Iror.

Elegans i lyget bor

bloll man näLL del om sig snor

i en hastig vändning.Dina smycken, låt mig se, ansLå nog prinsessan.

Dina kammar henne ge.

Inle gråta, bara le.

Nu hon har ell, tu och tre krona uppå hjässan.

IIOVI >AMERNA häpnande.

Nej då . . .! Nej dä . . .! Nej då ... 1 (Draga sig några steg baklänges utåt golvet, fortfarande med utbredda kjolar. Brita följer dem sakta under det Bolla står kvar vid stolen. Slutligen skilja sig hovdamerna åt, och de båda bortskymda bli synliga. Bolla har lakanen virade om sig på ett ganska vårdslöst sätt, så att hennes korta underkjol och benen delvis synas. Hon söker dölja sig bakom stolens höga ryggstöd. Brita är klädd i Bollas dräkt, som fått släp och är så förändrad att den klär henne utomordentligt. Bollas kammar äro nedstuckna i hennes hår på sådant sätt att de bilda en krona.)

KUXOKX griper drottningen om armen.

Moder, moder, hon är ändå en prinsessa!

(Det stora fönstret i fonden skjutea åt sidan och på fönsterbrädet står feen med trollspö i handen.)

FKEX sjunger eller deklamerar.

Ja väl, en prinsessa hon är,

om krona hon saknar, om krona hon bär.

At henne har fadder jag stått i skogarnas djupaste gömma.

Och gåvan min guddotter fåll är kunna av allting sig sömtna eu klänning, som passar ell slott, en dräkt, som får kungar att drömma.

Ja - minns att den flicka, som fatt

lill gudmor en fc

åt livet kan le,

ty alltid prinsessa hon är,

om krona hon saknar, om krona hon bär.

8. — Sagoteatem.KUNGEN räcker Brita sin hand.

Min prinsessa! — Min drottning!

BRITA ger kungen sin hand.

Min konung!

FÉEN håller sitt trollspö över dem.

Ill. AINA STENBERG **PRINSESSANS VISA. DÅ SLÅ ALLA ROSOR UT** SAGOSPEL I FYRA AKTER

PERSONERNA:

KUNGEN.

KEJSAREN.

FÖRSTA HOVDAMEN.

DROTTNINGEN.

ANDRA KUNGEN.

ANDRA HOVDAMEN.

PRINSESSAN.

PRINSEN.

TREDJE HOVDAMEN.

RODDAREN.

KÖKSPOJKEN.

FÉEN.

NARREN.

EN HOVHERRE.

Hovfolk, bondgossar och kökspojkar.

FÖRSTA AKTEN.

Scenen föreställer en sal i KUNGENS slott. I fonden dörr Till höger bord med stolar. På bordet tärningsspel. Till vänster estrad med tronstolar. Nedanför estraden en taburett.

KUNGEN och DROTTNINGEN sitta vid bordet och spela tärning. Bakom KUNGEN står NARREN och gör olika grimaser vid tärningskasten. På taburetten sitter PRINSESSAN ROSENKNOPP och nystar garn, omgiven av sina tre friare, KEJSAREN, ANDRA KUNGEN och PRINSEN. ANDRA KUNGEN håller härvan åt henne. Dc båda övriga friarna snegla avundsjukt på honom, ocli hovdamer och hovherrar betrakta dels tärningsspelet, dels nystningeu.

PRINSESSAN gnolar medan hon nystar.

KEJSAREN.

Vad är det för en ljuvlig visa. ni sjunger, prinsessan Rosenknopp?

PRINSESSAN.

Jag vet inle.

ANDRA KUNGEN.

Och ändå sjunger ni den jäinl och sländigl.

PRINSESSAN.

Ja, jag rar inle för del. Den ligger mig i örat Den ligger mig i sinnet.

PRINSEN.

Men så sjung (ien då högt allerkärasle prinsessa, sä alt vi fä höra den ordentligt.

PRINSESSAN.

Jag kan den inle riktigi. Jag kan inle slulel.KEJSAREN.

Vem har HirL er den då?

PRTXSESSAN

Skogen susar den, vinden viskar den, liavel brusar den. (Gnolar visan.)

KEJSAREN till andra kungen.

Men nu må del väl vara min lur att hålla härvan.

PRINSEN.

Nej min.

ANDRA KUNGEN.

Jag är kung och jag behåller vad jag haver.

KEJSAREN.

Jag är kejsare och jag lager vad mig behagar. (Gör min av att vilja taga härvan ifrän honom.)

PRINSEN

faller på knä för prinsessan med en bönfallande gest mot härvan.

Jag är prins, och jag får vad jag begär.

PRTNSESSAN

skrattar först men tar så på sig en förtretad min och drar till sig härvan som kejsaren

och andra kungen kivas om.

Nej, när ni inLe lian komma över ens så Lycker jag del är trevligast all nysta för mig själv. (Stiger upp och kastar härvan över en av tron-stolskarmarna. Nystar.)

KEJSAREN.

Ni är stygg, prinsessan Rosenknopp!

ANDRA KUNGEN.

Ni är hård, prinsessan Rosenknopp'

PRINSEN.

Ni är grym, prinsessan Rosenknopp!DROTTNINGEN

som spelat helt tankspridd emedan hon haft sin uppmärksamhet fästad på prinsessan och

hennes friare, vinkar åt narren.

Gå och säg prinsessan Rosenknopp all hon ska vara .snäll och

beskedlig mol sina friare.

NARREN.

Ska ske, nådig majestät.

DROTTNINGEN hejdar honom.

Men säg det på ett lini vis.

NARREN.

Nålfint, nådig majestät. (Går frm till prinsessan.) Allerljuvligaste prinsessa!

PRINSESSAN.

Vad vill du, kära narr?

NARREN.

Jag skulle säga något på ett lint vis.

PRINSESSAN.

Så säg då, kära narr.

NARREN.

När man både till helgdags och vardags går omkring med en krans av rosenknoppar i håret, och när man själv heter Rosenknopp, så är det väl meningen att man ska vara lik en rosenknopp.

PRINSESSAN.

Uu har rätt, kära narr. Men hur ska jag bära mig at för alt bli lik en rosenknopp då?

NARREN.

Du har väl läst poesi, allerljuvligaste prinsessa?

PRINSESSAN,

O ja! Så här många versböcker. (Öppnar hela famnen.)NARREN.

Nå dä vel du det, I dem står det nästan på var sida vad en rosenknopp brukar göra.

PRINSESSAN

Jag minns inte riktigt . . .

NARREN.

En rosenknopp ler, allerljuvligasle prinsessa. Den ler alltid, och allra mesL (gör en gest mot friarna) mot dem som tycker om den.

PRINSESSAN.

Nej, nu tog du tel, kära narr. Det är inte rosenknopparna som ler utan rosorna. Och som mina rosenknoppar ännu inte är utslagna, sa lår jag vän La med all le eftersom jag ska likna dem.

KEJSAREN

Ni behöver in le le, prinsessan Rosenknopp. Det är lika bra ändå, bara ni säger ja at mig.

ANDRA KUNGEN.

Eller ål mig.

PRINSEN.

Eller åt mig.

PRINSESSAN.

Jag är så ung. Jag väntar nog både med all le och säga ja.

KEJSAREN.

Men jag har inte tid aLL vänta längre för jag ska hem och regera.

ANDRA KUNGEN.

Ja, jag med.

PRINSEN.

Och jag ska hem och lära mig regera.

PRINSESSAN.

Nå så skynda er hem då. Spring, spring!KEJSAREN ond.

Ska del vara eLL »nej»?

ANDRA KUNGEN ond.

Ska det vara ett riktigt nej ?

PRINSEN djupt bedrövad.

Ska deL verkligen vara eLt riktigt nej?

PRINSESSAN nigande.

Det ska vara tre nej.

KEJSAREN

trycker ursinnig ner kronan i pannan.

Farväl! (G år mot dörren.)

ANDRA KUNGEN axlar kappan med en föraktfull knyck.

Nå, så farväl då! (Oår mot dörren)

PRINSEN lugger handen på hjärtat.

Farväl! Farväl! Farväl . . .1 (Går mot dörren.)

DROTTNINGEN reser sig och skyndar efter friarna.

För all del, inte får ni springa er väg på det här sättet, inle.

Det ser så illa ut, så illa ut.

KUNGEN som också rest sig.

Vänta bara, jag ska minsann läsa lagen för flickungen, jag. (Friarna stanna vid dörren.)

KUNGEN

går frum till prinsessan, ställer sig mitt framför henne och stöter käppen i golvet. Nej, nu får del vara slut med det här spektaklet! Här kommer tjogtals ined höga friare från östan och västan. Och du bara roar dig med att säga nej och nej och nej. Men det går inte an längre,ser du min pulla. Det blir för enformigi. Sa nu får du alll byta om och

säga ja för en gångs skull.

PRINSESSAN.

Men söta far, jag är ju så rysligt ung ännu.

KUNGEN.

Snick, snack! Var och en vet väl att en prinsessa får lov atl gifta sig mycket tidigare än andra människor och att en gammal prinsessa vill ingen ha.

PRINSESSAN sänker huvudet.

Jag ska göra som du vill, söta far. — (Lyfter åter på huvudet.) Men pä ett villkor.

KUNGEN.

Nå sa låt höra då.

PRINSESSAN.

Jo, kära far, jag vill så gärna vela slutel på visan, som skogen, vinden och haveL lärt mig. Det är bara den sista versen, som jag aldrig riktigl kunnat höra. Och kommer någon som kan sjunga den för mig vill jag strax gifta mig med honom.

KUNGEN rynkar pannan.

Del var då del dummaste påhill jag i mitt liv har hört! — Nå, 0111 del nu kommer en spelevink och försöker kvittra, hur kan du då veta om han kvillrar rätt eller ej?

PRINSESSAN.

Det känner jag pä mig.

KUNGEN.

Men tänk om del nu inte blir en kejsare eller en kung eller en prins, som gissar räll, ulan bara en bondpojke?

PRINSESSAN funderar litet.

Ja. det kan inte hjälpas.KUNGEN.

Men du må inte tro aLL Isan får något halvt kungarike av mig, inte. För din bror kronprinsen ska ha riket så storl det är efter mig. Sa blir det en bondpojke, som gissar rått, så far du bli en bondhustru.

PRINSESSAN sänker huvudet och tiger.

KUNGEN.

Jag tror del där smakade inte riktigt

Prinsessas ser upp.

Det kan ändå inle hjälpas, söta far. Jag tar honom i alla fall.

KUNGEN.

Är du splitter galen, flicka! Vill du verkligen att jag ska ge ut en kungörelse med detsamma alt vilken som vill får komma in och försöka gissa slutet på din dumma visa?

PRINSESSAN.

Ja, söta far. Låt alla som vill komina in, så ska jag sjunga den för dem så långt jag kan.

KUNGEN till en hovherre.

Gå ut och säg till att vem som vill och har lätt för att gissa lär komma hitin med detsamma och höra prinsessan

sjunga sin visa, för hon tänker gifta sig med den, som kan sjunga rätta slutet på den.

HOVHERREN bugar sig.

Ja, ers majesLäl. (Går ut.)

KUNGEN.

Vi får väl hoppas alt det blir en kejsare eller en kung eller äl-minstone en prins, som gissar rätt.

I)ROTTNINGEN gråtfärdig.

Ja, något annat kan väl aldrig komma på fråga.KUNGEN.

Vi få se. Vi la se.

Mottningen.

Kommer deL nagO.il av kreti och pleLi och gissar räll, så är del ogillt.

KUNGEN.

Hm, del går nog in le att drilla sig ilrån det sa lätt. Det som är sagt är sagt, och kungsord ska ju gunås vara så förskräckligt säkert.

- Låt oss nu göra oss i ordning all ta emot våra gissare. (Bjuder drottningen handen oeh för henne till den ena av tronstolarna, varefter han själv sätter sig pä den andra.)

(Prinsessan sätter sig pä taburetten och kejsaren, andra kungen och prinsen slå sig ned på stolarna till höger.)

(Genom dörren strömma människor in, både adelsmän, bondgossar och kökspojkar.)

KUNGEN.

Stig på, mina vänner, slig på. Genera er in Le. Nu ska vi se hur pass klyftiga ni är, och om kanske någon av er kan gissa slulet på prinsessan Rosenknopps visa, för deL sätter hon så mycket värde på atl hon vill gifta sig med den som sjunger det, lian må vara fågel eller lisk. — Ja, nu är vi vissl färdiga, så nu kan du börja, min flicka. (Nickar åt prinsessan.)

PRINSESSAN reser sig upp och sjunger.

»Skogen sover, ängen drömmer, rosenbuskar stå i knopp.

Vågen sina danser glömmer.

Fåglarna i trädets topp stuckit huvu’t under vingen.

Morgontysl är fä 1L och mark.

Ögon vila. Fotter vila. Ingen går i kungens stora park.

Då på sloLLets trappa i sin vita kappa,i sin ungdoms vår, vackra prinsen står.

Då med ens är sömnen slul,

då ...»

Längre kan jag inle. (Sätter sig ned.)

KUNGEN.

Ja, sä var del slopp. Och nu gäller del att gissa resten. Men del kan då väl inte vara så fasligt svårt, för del är ju bara sista versraden som fallas, och till på köpet vet man all den ska rimma pä slut.

KEJSAREN lägger fingret pä pannan.

Ja, del ska väl gä.

ANDRA KUNGEN.

Ja, del målle väl ska vara en smal sak. (Lägger pekfingret på pannan.)

PRINSEN belåtet.

Olll man är poet, ja. (Lägger pekfingret på pannan.)

KUNGEN.

Kommer ni ihåg visan nu då?

ALLA GISSARNA.

Ja-a-a-a.

PRINSESSAN.

Ga ut som jag och hör på hur skogen, vinden och havet sjunger den, så hör ni kanske slutet.

ALLA GISSARNA.

Ja-a-a-a.

KUNGEN.

Nå så ajö då, och välkomna igen när ni diktat ihop något rikligt bra.

(Kejsaren, andra kungen, prinsen och efter dem alla de andra gissarna passera hälsande och med pekfingrarna på pannorna förbi kungen, drottningen och prinsessan Rosenknopp och avlägsna sig genom dörren i fonden)ANDRA AKTEN.

Samma dekoration suni under föregående akt.

KUNGEN går omkring på golvet med sin klocka i handen. BROTTNINGEN sitter på sin tronstol omgiven av hovdamerna och hovherrarna och Häktar sig oroligt med sin solfjäder. NARREN spatserar hack i häl efter kungen, håller ut sin hand och tittar i den, som om även han sett pä en klocka, och efterhärmar kungens alla rörelser. Och PRINSESSAN ROSENKNOPP står och tittar i nyckelhålet på dörren i fonden,

PRINSESSAN vänder sig om och klappar förtjust i händerna.

Kåra far, kåra far, del år så myckel folk därule! De slår i långa rader utanför dörren. Ska vi inte öppna nu?

KUNGEN.

Audienslimmen börjar in le förrän ont en minut, och minst en kvart till får vi lov all vän la, annars ser det så simpelt ordentligt lif

PRINSESSAN tittar åter i nyckelhålet. Vänder sig om.

Hela borggården är full. Tänk all så mänga har lärl sig min visa!

NARREN

Ingen under allerljuvligaste prinsessa. Ni sjöng den för en hel hoj) människor härinne. Var och en av den hela hopen gick och kvillrade den så alt en annan hel hop hörde det. Och var och en a\ den hela hopen kvittrade den för en ny hel hop. Och nu llyger den som fågelsång över sju kungariken.

PRINSESSAN glatt.

Är det sa många som kan den, sa ska väl någon kunna slutet.NARREN bugande.

Alla kan slulel, ljuvasle prinsessa.

PRINSESSAN förskräckt.

Alla! Men jag kan ju inle gifla mig med mer än en.

NARREN bugande.

Vet ni inle alL deL iinns manga slut på skogens, vindens oe.h havets visa, allerljuvligasle prinsessa? Lika många som del Iinns människor.

PRINSESSAN.

Men del är mitt slul på visan de ska kunna.

NARREN.

Ja-a-sa! Ja, då behöver nog visan flyga över sju gånger sju kungariken.

DROTTNINGEN.

Ar del många kejsare, kungar och prinsar därutanför?

FHINSESSAN tittar i nyckelhålet. Vänder sig om,

Jag ser bara de lre, som var här när jag sjöng visan.

DROTTNINGEN orolig.

Inle (ler! Hur kan del komina sig?

KUNGEN.

Jo, del ska jag säga. Hon har ju gått och givil korgen ål alla andra kejsare och kungar och prinsar i hela världen, sa nu är del bara de där tre stackarna kvar alt välja på.

DROTTNINGEN till prinsessan.

Ja dä är det ju klart, min kära Rosenknopp, all ingen annan kan sjunga din visa rätl än en av de där Ire.PRINSESSAN suckar djupt.

En av de där tre ...!

KUNGEN som sett på klockan.

Ja, nu är del en kvart för sent, så nu är del lagom. Öppna dörrarna.

(En hovherre öppnar dörrarna och friarna strömma in. Kejsaren, kungen och prinsen stiilla sig till höger, de andra i fonden.)

KUNGEN

som gått och satt sig på sin tronstol, höjer handen.

Se sä ja, nu får det vara nog med friare för i dag. Resten får lugna sig till i morgon. (Hovherren stänger dörren.) Och ni kan allesammans sjunga slutet på prinsessans visa?

ALLA pä en gång.

Ja-a-a.

KUNGEN.

Nå, dä gäller det bara vilket slut som är det rätta.

KEJSAREN kliver fram.

Del är mitt, för jag har alltid rätt.

DROTTNINGEN reser sig förtjust.

A, sä roligt, min kära måg!

KUNGEN

lägger sin hand pä hennes arm och får henne att sätta sig igen.

Vänta litet. Vänta litet. Han ska väl få sjunga först. Var sä god och börja, herr kejsare. Äras den som äras bör.

KEJSAREN

kliver rakt fram till prinsessan och bugar sig för henne.

Skogen sover. .. (Avbryter sig.) Ja, början är det väl inte värt att dra igenom? Den kan vi ju allihopa. Den är lika för alla.

KUNGEN.

Ja, för all del. Inga överloppsgärningar.K EJ S-A REN.

Nå då lar \ i det från trappan, då. (Sjunger.)

Då på slottets trappa i sin vita kappa, i sin ungdoms vår, vackra prinsen står.

Då ined ens är sömnen slut, då hörs braket av kanonernas salut.

DROTTNINGEN klappar händerna.

Bra, bra, utmärkt bra min kära mag!

KEJSAREN självbelåten till prinsessan.

Nå, vad sägs, skönaste prinsessa?

PRINSESSAN

som sett mycket intresserad ut medan han sjungit visan men sänkt huvudet då han kommit

till slutet.

Det var inte rätt.

KEJSAREN.

Var det inte rätt! Aldrig förr har någon vågat säga mig att jag inte haft rätt i vad jag tänkl eller gjort eller sagl.

DROTTNINGEN.

Rosenknopp! Rosenknopp, du hörde bestämt inte rikligt hur herr kejsaren sjöng.

KEJSAREN hastigt.

Ska jag sjunga 0111 del?

PRINSESSAN avvärjande.

Nej, tack, jag hörde nog. (Lägger handen på hjärtat.) Men milt bj år ta säger mig att del inte var rätt.

DROTTNINGEN ivrigt.

Då förstod du del inte. Det var ju så vackert.KE.ISAREX.

Ja, jag vill bara fråga 0111 del kan linnas något vackrare än salut för en kunglig person. Hela naturen väcks för att åskåda lians härlighet.

KUNGEN.

Ja, del är sant, Rosenknopp. Något trevligare än kunglig salul kan då inle länkas. Tala du reson med dill hjärla, du.

PRIXSESSAN.

Del svarar inte, kära far.

KEJSAREN förolämpad.

Svarar del inte! Då får jag säga att det är i högsta grad ohövligt, min prinsessa. Ocll mitt enda svar är: »AjÖ!» (Trycker ner kronan i pannan och går ut.)

DROTTNING EN altererad.

Lllklilaskan! Luklflaskan! (Hovdamerna ta vård om henne.)

ANDRA KUNGEN reser sig. Överlägsen.

Del är som jag säger! Det finns en liten skillnad mellan honom (gör en gest At dörren, genom vilken kejsaren gått ut) ocll lllig. Han tror sig alltid ha rätt. Och jag har del.

KUNGEN.

Ja-ja. Ja-ja. Då är del väl ers majestät som kan rätta slutet på visan, då.

ANDRA KUNGEN.

Naturligtvis.

DROTTNINGEN ivrigt.

A, så roligt! Lät oss höra min kära måg, läl oss höra.

KUNGEN.

Ja, var så god och slig fram, herr kung.

9. — Sarjoteatern.ANDRA KUNGEN

går fram till prinsessaa och bugar sig för henne. Ser frågande från henne och på kungen

och drottningen.

Ska vi bry oss om allt det där sovandet?

KUNGEN slår med handen.

Nej, för all del, snömoset hoppar vi över och rakt upp pä trappan.

ANDRA KUNGEN.

Gott. (Klarar strupen och sjunger.

Dä pa slottets trappa i sin vita kappa, i sin ungdoms var, vackra prinsen slår.

Dä med ens är sömnen slut, då går alle man i kriget ut.

DROTTNINGEN.

Bra, bra, min kära måg, utomordentligt bra!

ANDRA KUNGEN stolt till prinsessan.

Nå, vad sägs om del?

PRINSESSAN med sänkt huvud.

Del var inte rätt.

DROTTNINGEN.

Men Rosenknopp, Rosenknopp, del låter ju sä ståtligt!

ANDRA KUNGEN.

Ja, jag skulle tro del. Kan man länka sig någonting härligare än att, när prinsen kommer ut, alle man vaknar upp

och går uL i kriget för alt öka till sill land. Man tar sig en liten hil här och en liten bil där.

KUNGEN till prinsessan.

Ja min lilla pulla, det mätle väl vara elt linL slut pä visan, det.PRINSESSAN med handen pil hjärtat.

Men mitt hjärta säger ingenting, kära far. Det är alldeles stumt.

ANDRA KUNGEN förolämpad.

Då mätte del vara dövstumt, min prinsessa. Och jag får säga ajö. ^Rättar på kappan Och går ut rak i ryggen.)

DROTTNINGEN färdig att svimma.

Luklflaskan! Luklflaskan! Luktflaskan! (Hovdamerna taga vård om henne.)

PRINSEN

med en blick åt dörren, varigenom andra kungen försvunnit.

Ja, sä diktar prosan. Men den som har sinne för poesi, han diktar pä ett annat sätt, han.

DROTTNINGEN hämtar sig. Glatt.

Ja, deL är klart. Man måste ha sinne för poesi för att hitta pä rätta slutet på visan. Och del liar ni, min prins?

PRINSEN med självkänsla.

Jag skulle förmoda det.

DROTTNINGEN.

A, sjung då, min kära mag. A sjung!

KUNGEN.

Slig fram, min prins, och stäm upp.

PRINSEN

stiger fram till prinsessan och bugar sig för henne. Leende.

Ja, vi känner ju (ill del där om att skogen sover och ängen drömmer och fågeln sitter på sin lilla gren?

KUNGEN slår med handen. Ja dä. Upp på trappan, bara.PRINSEN ser förtjust på prinsessan och sjunger. Då på slollels trappa i sin vila kappa, i sin ungdoms vår, vackra prinsen står.

Då med ens är sömnen slul, då liörs jakllrumpeternas lul lul.

DROTTNINGEN klappar händerna.

Förtjusande, min kära mag, förtjusande! Det där malle väl vara

rätt.

PRINSEN till prinsessan.

Ja, huldaste prinsessa, jag ser på er all del måste vara ra II.

PRINSESSA.V.

Nej, del är inle räll.

PRINSEN.

Vad för någol, inle räll! Skulle någonting sa poetiskt som (sjunger) »jakllrumpeternas tul lut» inte vara räll?

DROTTNIN(!EX till prinsessan.

Ja hör efter bara, det är ju sä gudomligt milt.

PRINSEN

Jag ska förklara del, så förslår ni det nog. Dä prinsen kommer ut på trappan vaknar hela naturen vid jakltrumpeternas lul lul. Del blir jakt, men ingen vanlig jakl ulan jakten efter lyckan, jakten efter kärleken.

P1UXSESSAX sorgset.

Jag förstår det inte ändå.

KUNGEN.

Men min lilla flicka, nu är du dum.

PRINSESSAN ännu sorgsnare.

Del är mitt hjärta som inle förslår, kära far. Del är alldeles lyst.PRTXSEN.

Ja, då förstår del sig väl inte på poesi, då. Och gör del inte det så passar det inte för mitt hjärta. — Så jag får väl lov alt gå då.

(Bugar sig för prinsessan.) Hur ledsamt del äll är (Bogar sig ännu en gång för prinsessan.) AjÖ! (Bugar sig för kungen.) Ajö! (Bugar sig för drottningen.) AjÖ! (flår ut.)

1 >ROTT\INGEN vacklande.

Luklllaskan! Luklflaskan ! Luklflaskan! Luklflaskan .. . ! Hovdamerna taga vård om henne.) (Med en gest åt dörren.) Den sista ! Den allra sista ... !

(Mummel bland folket.)

XARRBN som gått omkring oc.h lyssnat.

Nådigaste herr kung, folket mumlar.

KUNGEN.

Vad mumlar det för nånting då?

NARREX.

Det säger alt del inte var den sisla som gick utan alt det linns flera friare kvar härinne.

DROTTXIXCIEN ser sig ivrigt omkring.

Var då? Var då?

XÅRREX.

Det säger att när det gäller att gissa kan en ann vara likså go som en ann, och all det minsann inte alltid är kejsarna, kungarna och prinsarna, som är de slugaste.

KUNGEN rynkar ögonbrynen.

Jaså, säger man det! Ar man impertinent, va? (Ser sig omkring.) Nå, vem är del nu som är den slugusle av er då?

FOLKET.

Jag! Jag! Jag!

KUNGEX.

Så-å, ni är slugast allesammans ni. Nå, då gör del detsamma vemsom börjar. Kom fram du vitmössa därborta. (Pekar på en av kökspojkarna. Pojken stiger fram och bugar sig.) Kan du slulel på prinsessans visa?

KÖKSPOJKEN.

Ja-a, då, herr kung.

KUNGEN.

Nå så sjung på då. Upp på trappan.

KÖKSPOJKEN

går fram till prinsessan, faller på knä och sjunger fort och rabblande.

Då på slottets trappa i sin vita kappa, i sin ungdoms vår, vackra prinsen slår.

Då med ens är sömnen slut,

då (rabblande mycket fort) smular han åt fåglarna sitt morgonkaffes sockersnut.

(Kungen, drottningen, prinsessan och hela hovet brista på en gång ut i skratt.)

KÖKSPOJKEN smickrad och belåten.

Ja, är det inte lustigt med de små fåglarna, som kommer lor a picka?

(Kungen, drottningen, prinsessan och hela hovet skratta som förut.)

KÖKSPOJKEN fortfarande smickrad och belåten.

Ja, jag kunne väl tro jag skulle slå huvut på spiken, för vad skulle folk och fä vakna för, om inte för te och äta?

PRINSESSAN skrattande.

Men kära du, det var inte rätt.

KÖKSPOJKEN snopen och förbluffad.

Inte rätt! — Vad kan då vara rätt? (Reser sig långsamt.;

DROTTNINGKN sjunker ihop.

Jag är alldeles förbi.KUNGEN.

Ja, mi får det vara nog för i dag, mina vänner. Kom igen en annan gång och sjung lite bättre och lite slugare.

(Folket hälsar och troppar i viig ut. Kungen, drottningen och prinsessan resa sig.)

DROTTNINGEN

går fram till prinsessan med en sorgsen och bekymrad min.

Ja mitt kära barn, hur ska det nu gå med dig?

PRINSESSAN drömmande.

A, nog ska det väl finnas någon i hela vida världen, som kan sjunga slutet pä min visa.

TREDJE AKTEN.

Scenen föreställer en sandplan mitt i en park. I fonden en å med brygga.

FÖRSTA HOVDAMEN och NARREN springa över sandplanen, spana åt båda sidor av ån, söka emellan träden och komma tillbaka igen.

FÖRSTA HOVDAMEN.

Inte en skymt av varken prinsessan eller hovdamerna! Tänk 0111 det gått som förra gången när jag var med och de inte heller nu hittat reda på spången?

NARREN med handen halvöppen för munnen.

Men i stället en roddare så ståtlig och så båld.

FÖRSTA HOVDAMEN.NARREN ser sig omkring.

Ar det farligt i fall trä’na får höra historien om prinsessan och roddaren?

FÖRSTA HOVDAMEN ser sig rädd omkring.

Det kan finnas människoöron . . .

NARREN.

A, de ha redan hört den allesammans, allesammans.

FÖR,STA HOVDAMEN.

Inte kungens och drottningens. (Ser At vänster. Ängsligt.) Se där kommer deras majestäter.

(Hovdamen och narren draga sig bugande åt sidan. Kungen och drottningen med svit komma in från vänster.)

DROTTNINGEN till hovdamen och narren.

Ilar ni fått reda på henne ännu?

FÖRSTA HOVDAMEN.

Nej, ers majestät, vi har sökt överallt i parken men prinsessan står inte till alt finna.

KUNGEN.

Jag tycker inte 0111 det där springet i skogsbackarna i stället för att hyggligt och anständigt sitta hemma och vänta på sina friare.

DROTTNINGEN.

Men kära du, del kommer ju inga friare nu längre. Visan har avskräckt dem. Ingen kejsare, kung eller prins har synts till på flera månader. Och till och med bondgossarna och kökspojkarna har slutat upp med alt vara gissiga, vilket ju förstås är en lycka i olyckan.

KUNGEN.

Man ska se att hon har gåtl vilse igen och inte kunnat få fall på spången.NARREN sjunger.

Del var en fjäril skön och nätt soin vingen svett på lågan.

Men om en slund på samma sätt hon led den ljuva plågan.

Rätt illa hon sig brände men dock tillbaka vände.

Hon kunde inte låta bli ty ljuset var hon kär uti.

KUNGEN.

Vad sjunger du för en dum visa? Understår du dig alt likna prinsessan Rosenknopp vid en fjäril?

NARREN.

All bli liknad vid en skön fjäril brukar inle anses för någonting kränkande, ers majestät.

KUNGEN brummande.

Kan sä vara. Men ljuslågan då? — Skulle det vara spången del?

DROTTNINGEN.

Nu var du inte riktigt kvick, lilla gubben. Man kan väl inle sveda sig på det man inte får fatt pä.

KUNGEN.

Nej, del har du rätt i. (Med grym min.) Vad eller vem är det då hon har svett sig på?

NARREN.

Kanske på någonting varmt.

DROTTNINGEN strängt till narren och hovdamen. Vill ni svara ordentligt! Ni vet det bägge två, det ser jag på er.(Till hovdamen.) Du var ined prinsessan förra gången hon gick vilse. Vein är det som är lågan hon har svett sig på?

FÖRSTA HOVDAMEN snyftande.

En rodda re.

DROTTNINGEN

En roddare!

NARREN.

Jag har inte sagt det! Jag har inte sagt del!

DROTTNINGEN.

Han som rodde henne över ån?

FÖRSTA HOVDAMEN som förut.

Ja.

DROTTNINGEN.

Tala nu om alltsammans på eviga minuten.

FÖRSTA HOVDAMEN.

När vi var ute i skogen och inte kunde hitta spången, som vi gått över på, Ock vi se en roddare komma roendes.

NARREN

sträcker upp sig och härmar en person, som vrickar med en Ara,

Så ståtlig och så båld.

KUNGEN slår At honom.

Hyssj .., 3

FÖRSTA HOVDAMEN.

Och då bad prinsessan honom föra oss över till andra stranden. Han log oss i båten och hela liden medan han rodde lillade han och prinsessan på varandra.

NARREN sjunger.

Det var en fjäril skön och nätt som vingen svelt på lågan . . .DROTTNINGEN slår Ät honom.

Hyssj . . .!

FÖRSTA HOVDAMEN.

Och inte var del då så underligt att prinsessan tilläde på honom, för han var då den vackraste gosse man kunde se . . .

KUNGEN.

Det hoppar vi över. — Än se’n då?

FÖRSTA HOVDAMEN.

Men bäsl del var började han sjunga prinsessans visa. Och när han kom lill sisla versraden sjöng han: Då slå. . .

KUNGEN lägger fundersamt pekfingret på pannan.

DROTTNINGEN lägger också fundersamt pekfingret på pannan,

NARREN

gnuggar sig med bägge pekfingrarna i pannan.

Då slå

Då slå.

Då sia . .

FÖRSTA HOVDAMEN.

1 detsamma stötte emellertid båten mot land och han hjälpte oss ur och var borta innan vi fått tacka honom. Men prinsessan har sedan dess gäll hela dagarna och gnolat »Dä slå... Då slå...» Längre kan hon inte komma. Men hon säger all ingen någonsin sjungit hennes visa så vackert som han.

DROTTNINGEN upprörd.

En simpel roddare! Horribelt! Luktflaskan! Luktflaskan! (Hovdamen tar vård om henne.)

KUNGEN river sig i huvudet.

Jo, nu är det färdigt!

(Andra och tredje hovdamerna komma inskyndande från höger, stanna hastigt och niga djupt för kungen och drottningen.)KUNGEN.

Se där ha vi dem !

DROTTNINGEN

Men var är prinsessan?

ANDRA HOVDAMEN.

Hon kommer, ers majestät.

DROTTNINGEN.

Har ni understått er att springa ifrån henne?

ANDRA HOVDAMEN.

Vi gick vilse i skogen och kunde inle hitta spången, och prin sessan befallde oss att gå och leta efter den.

NARREN.

Och när vi kom tillbaka salt den allerljuvaste lilla prinsessan en liten båt.

ANDRA HOVDAMEN gapande av förvåning över att han gissat rätt.

Ja, det gjorde hon.

NARREN.

Med en roddare så ståtlig och så båld.

Ja-a.

ANDRA HOVDAMEN som förut.

NARREN sjunger.

Hon kunde inle låta bli ty ljuset var hon kär uti.

Kl MGEN och DROTTNINGEN slå åt narren.

ANDRA HOVDAMEN.

Men han rodde henne inle Ivärs över ån ulan hiluppåt.

ALLA.

Hltuppat! (Skynda åt fonden och spana åt höger.)KUNGEN.

Se där kommer de minsann!

(En båt glider från höger in på scenen. Prinsessan sitter i fören och roddaren står i aktern och vrickar med sin åra.)

RODDAREN sjunger.

»Skogen sover, ängen drömmer, rosenbuskar stå i knopp.

Vågen sina danser glömmer.

Fåglarna i trädets lopp stuckit huvu'L under vingen.

Morgontyst är fält och mark.

Ögon vila. Fötter vila. Ingen går i kungens stora park.

(Båten stöter mot stranden, roddaren springer upp på den och hjälper prinsessan i land. Kortsätter visan utan att släppa hennes hand.)

Då på slollets Irappa i sin vila kappa, i sin ungdoms vår, vackra prinsen står.

Då med ens är sömnen slul, då slå alla rosor ut.

FÖRSTA HOVDAMEN.

Se! Se! (Pekar på prinsessan, vilkens slöja glidit ned från huvudet, så att kransen i hennes hår iir bar.) Rosenknopparna liar slagit ut (Alla sträcka sig fram för att se.)

HOVFOLKET på en gång.

Ja se! Se!

PRINSESSAN för roddaren med ett strålande leende fram till kungen.

Här, kära far, är han som kunde sjunga slutel på min visa.DROTTNINGEN snyftande i sin näsdnk.

Det kan aldrig vara rätt, Rosenknopp.

PRINSESSAN.

Jo, söta mor, det var alldeles rätt. Mitt hjärta säger mig det.

K TNG EX.

Men, olycksaliga barn, del är väl aldrig dill allvar all vilja gifta dig med honom?

PRINSESSAX' ser pil roddaren.

Jo, om han vill ha mig.

RODDAREX trycker prinsessans hand till sitt hröst.

Jag vill ha dig.

DROTTXING EX.

Luktflaskan! Luktflaskan!

(Hovdamerna taga vård om henne.)

KUXGEN.

Del var då ett spektakel! — Och ni vill kanske gilla er strax lill på köpet?

1’RIXSESSAN.

.la, kära far.

RODDAREN.

Ja, ers majestät.

KUNGEN.

Nå, så gott är del, för något ståtligt bröllop kan del ju ändå in le bli av, när brudgummen inte är någonting all skryta med. (Till en av hovheriarna.) Spring och säg till kaplanen att han kommer ner i slotts kapellet, så får han gifta ihop dem med detsamma.

HOVIIERREX.

Ja, ers majestät. (Går till vänster.)KUNGEN tar drottningen vid handen.

Så ger vi oss i väg då.

(Roddaren bjuder prinsessan handen och går med henne strax efter konungen och drottningen. Men de ha blott gått några steg, då narren kommer fram till prinsessan med en bukett av torra törnroskvistar.)

(Alla stanna.)

NARREN.

Var sä god, allerljuvasle prinsessa. En liLen bröllopsbukett.

PRINSESSAN Törntaggar! Å fy, du stygga narr!

RODDAREN tar emot buketten.

En vacker och hedrande gåva, när den kommer från en narr. Den ska pryda vår farkost i stället för flagga. ((Sår till båten och fäster törnbuketten vid stäven.)

PRINSESSAN ser stort på honom.

KUNGEN.

Han är inle ledsen, han!

RODDAREN fattar åter prinsessans hand.

Kom, min allerkäraste prinsessa.

(Bröllopståget sätter sig på nytt i rörelse och scenen blir tom, aå när som på narren, som står med kinden stödd mot handen och tittar på törnbuketten i båtstäven.)

NARREN.

Nej, han är inle ledsen, han, den där roddaren.

PRINSEN in från höger.

Se pä herr hovnarren! Vad slår han och grubblar på?

NARREN.

Jag grubblar pä vad man ska kalla en man, som gör narr av narri l. Kanske ska man titulera honom »Hans höghet?»

PRINSEN.

Vem lalar du om?

NARREN.

Om en som håller på och gifter sig med prinsessan.PRINSEN slår sig för pannan.

KUNGEN in frun höger.

Vilka är det som gifter sig?

NARREN.

Prinsessan Rosenknopp och en roddare.

KUNGEN slår sig för pannan.

KEJSAREN in från höger.

Vad är det jag hör! Gifter prinsessan sig med en roddare?

NARREN.

Ja, han kunde sjunga hennes visa till slut.

KEJSAREN slur sig för pannan.

PRINSEN.

Och jag, som kom hit för att fråga om hon inte tänkt närmare pä saken och funnit att »Jakttrumpeternas lut lut» var del rätta.

KUNGEN.

Och jag som länkte höra om hon inte lill slut insett all »Då går alle man i kriget aL», var del riktiga.

KEJSAREN.

Och jag som tänkte spörja om hon in Le ångral sig och begripit att »Kanonernas salut» var det enda rätta.

NARREN pekar på båten.

Om en stund far hon i det där stolta skeppet till sin mans slolt, som hestår av ett rum och en farstukvist.

PRINSEN hastigt.

Vi springer dil i förväg. Vi ska rädda henne, tala reson med henne.KUNGEN.

Vi tar henne med oss till påven. Han kan läsa upp igen vad som lästs ihop av en annan präst. Och sedan får hon välja en av oss.

KEJSAREN.

Ja väl. Och du narr följer oss åt. Du ska visa oss vägen och laga så vi får tala med henne.

NARREN funderar litet.

Kanske vore det gott för den allerljuvaste prinsessan all få välja en gäng till. Men .. .

KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN.

Kom!

(De draga honom med sig ut till höger.)

FÉEN

in från viinster längst åt fonden. Går fram till båten. Sjunger.

»Dig lilla bål till last jag ger allt solsken, som i livel ler, all lycka, som sig önska två hjärtan varma, unga.

För dem må trasten sjunga i danser vågen gå, och narrens törnen grönska och fagra rosor få.»

(Hon rör vid törnbuketten med sitt trollspö, och strax förvandlas den till blommande rosengrenar, som sträcka sig ut över båten. Går baklänges med utsträckt hand och försvinner mellan träden längst åt vänster i fonden.)

(Prinsessan och roddaren komma hand i hand från vänster. Efter dem följa kungen och drottningen med svit. Roddaren för prinsessan ned till båten.)

PRINSESSAN häpen.

Å, se! Tömbuketten har fått blommor!

10. — Sagoteatern.RODDAREN

med handen utsträckt mot båten, ser leende på prinsessan.

Ja, se!

HOVFOLKET.

Ett under! Ett under!

RODDAREN till prinsessan.

Jag sa' dig ju att den skulle pryda vår båt.

(Hjälper henne i båten och låter henne sätta sig på förtoften under rosorna. Tar själv åran och ror.)

PRINSESSAN till kungen och drottningen.

Sörj inte, kära far! Gråt inte, söta mor! Jag sitter ju under rosor.

(Kysser på fingerspetsarna åt dem, under det båten sakta glider ut till vänster.)

FJÄRDE AKTEN.

Scenen föreställer en ängsbacke med en liten grå stuga i fonden. På ömse sidor 0111 den höga träd, som luta sina grenar ända ned över laket. Framför stugan en liten gång kantad med höga hundlokor. Till höger ocli vänster träd och buskar.

NARREN, KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN komma lorsiktigt in från vänster. Titta sig omkring.

NARREN pekar på stugan.

Här är slottet.

KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN på en gång.

Del där rucklet!

PRINSEN.

Och det bjuder man en prinsessa att residera i. Oförskämt!KUNGEN.

Vi ska rädda henne.

KEJSAREN.

Vi tar henne med oss på fläcken.

NARREN.

Bra, bra! Men om vi först skulle se vad hon gör för min när hon får skåda sill palats.

PRINSEN.

Hon börjar förstås gråta. Och då går jag fram och tröstar henne.

KEJSAREN.

Jag med.

KUNGEN.

Jag med!

NARREN tittar åt höger.

Där ha vi dem! (Pekar at vänster.) Bakom buskarna där kan vi se när hon börjar gråta.

(De gömma sig till vänster.)

(Prinsessan och roddaren komma in från höger.)

RODDA KEN visar på stugan.

Här, allerkäraste prinsessa, ska vi ho.

PRINSESSAN slagen.

I den där lilla gråa stugan!

RODDAREN.

Ja. Del är den vackraste stuga i hela världen. Eller hur, lilla prinsessa? Tycker du inte det?

PRINSESSAN modstulet.

Jo-o.

RODDAREN.

Och så härligl den ligger bland doftande skog och ängar.

PRINSESSAN ser sig oroligt omkring. Men här är så mycket ogräs.RODDAREN.

Vilda blommor. De är de skönaste som finns. Tycker du inte det?

PRINSESSAN tar upp näsduken och torkar ögonen.

Jo-o.

RODDAREN smeker tröstande hennes hand.

Du tänker på din faders slott. Men vänta du, lilla prinsessa, så ska du se att du nog ska få det hra hos mig med. Bara du blir van så. Du får så mycket trevligt att styra med. Du får baka och bädda och koka och skura. Blir del inte roligt?

PRINSESSAN försöker behärska sig.

Jo-o . . .

RODDAREN.

Och så får du sköta om kon. Tänk du, jag har en liten ko. Den ska jag lära dig all mjölka.

PRINSESSAN dröjande.

Ska du . ..?

RODDAREN.

Javisst. Och om kvällarna sitter du på farstubron och spinner och hör på hur syrsorna sjunger och ser på hur grann himlen lyser och hur vågorna dansar i ån. Del blir myckel roligare än all dansa själv pä slottsbalerna. Säg?

PRINSESSAN kviiver en snyftning.

Ja-a ...

RODDAREN.

Nu ska jag bara gä in och se efter att del är i ordning därinne. Jag kommer slrax och hämtar dig. (Nickar och går in i stugan.)

(Prinsessan står kvar och gråter.)

NARREN fram från buskarna till vänster.

Min allerlj 11 vaste prinsessa!

Du här!

PRINSESSAN överraskad.NARREN bröstar sig.

Ja, en prinsessa ska väl ha sitt brudfölje. — Men ni gråter, aller-ljuvaste prinsessa.

PRINSESSA X torkar ögonen.

Nej, vissl inle.

NARREN.

Ja, inle behöver ni gråta. Här är ju så förtjusande. Och det lilla huset är för innerligt sött. Ni får del nog mycket präktigt och bra.

PRINSESSAN.

Ja, bara jag slapp koka, baka och skura. Jag vet inte alls hur man bär sig åt med det. Och så förstör man sina händer.

(Tittar på sina händer.)

NARREN.

Ja, era allra som linaste små händer! Men kanske skurvattnet har respekt för en prinsessa och inle smutsar ner dem.

PRINSESSAN.

Och så ska jag mjölka kon. Tänk, om hon stångar mig?

NA R RIi X förskräckt.

Ja, alla kor är inte lamm.

PRINSESSAN kämpar mot tårarna.

Och om kvällarna ska jag silta där på farstubron och spinna och se på hur vågorna dansar i ån. Men själv får jag aldrig mera dansa på någon bal.

(Kejsaren, kungen och prinsen störta fram ur buskarna till vänster.)

PRINSEN.

Jo, allerkäraste prinsessa, ni ska få dansa på hovbaler var-endaste dag!

PRINSESSAN häpen, ser på dem med stora ögon.

Ni också här!KUNGEN.

Vi har våra hästar i skogen, och vi tar er med till påven. Han gör er tvärt fri från roddaren. En duva får inte gifta sig med en sparv.

Men med en örn. Eller en hök. Eller en falk.

KEJSAREN slär sig pä brostet. KUNGEN slår sig också på bröstet. PRINSEN slår sig också på bröstet.

NARREN försöker ta henne i handen.

Kom nu, allerljuvasle prinsessa, så gör vi oss osynliga, innan han därinne hinner få allting i ordning för festligheterna till er ära.

PRINSESSAN.

Jag vet inte . .. (Ser åt stugan.) Han har så goda ögon och ler så vackert.

NARREN.

Går det upp emot ett kungarike, det?

PRINSESSAN tvekande.

Jag vet inte . . .

RODDAREN sjunger inne i stugan.

Skogen sover, ängen drömmer, rosenbuskar stå i knopp, vågen sina danser glömmer . ..

PRINSESSAN.

Det är kanske ändå ganska nöjsamt alt koka och haka och skura ...

KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN sträcka händerna emot henne.

Prinsessa! Prinsessa! Prinsessa!

PRINSESSAN lyfter fingret.

Tyst!

RODDAREN sjunger inne i stugan.

Fåglarna i trädets lopp stuckit huvu t under vingen.

Morgontyst är fält och mark.PRINSESSAN tankfullt.

Kon stångas nog inle om han står bredvid och håller i henne.

KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN sträcka händerna mot henne.

Å, prinsessa! Prinsessa! Prinsessa!

PRINSESSAN lyfter fingret.

Tyst!

RODDAREN sjunger inne i stugan.

Ögon vila. Fötler vila. Ingen går i kungens stora park.

PRINSESSAN med lysande ögon.

När jag tänker på det, så är det bestämt mycket roligare att sitta på farstutrappan och spinna om han sitter bredvid, än atl dansa på hovbalerna.

KEJSAREN, KUNGEN och PRINSEN sträcka händerna emot henne.

Prinsessa! Prinsessa! Prinsessa!

KÉEN

har under prinsessans sista ord och kejsarens, kungens och prinsens utrop, osedd av de andra, gått fram från buskarna till vänster och rör nu vid stugan med sitt trollspö. Stugan försvinner och i dess ställe står där ett palats, bakom vilket synas hus och tornspiror. Hundlokorna försvinna också, och i deras ställe stå där rader av bugande hovherrar och hovdamer. Men på slottstrappan står roddaren i vit kappa, prinsskrud och krona på huvudet.

RODDAREN breder ut armarna och sjunger.

Då på slottets trappa

i sin vita kappa,

i sin ungdoms vår

vackra prinsen står.

Då med ens är sömnen slut

då slå alla rosor ul.

(Springer ned från trappan och till prinsessan, som skyndar emot honom. De omfamna varann.PRINSESSAN.

Min prins!

RODDAREN.

Ja, din prins. Och välkommen till mitt slott och mitt rike. (För henne framåt slottet.)

PRINSESSAN stannar och ser sig omkring.

Men varifrån har du fått ditt slott och ditt rike?

RODDAREN.

Jo, del ska jag säga dig. Ett slott och ett rike ger alltid de goda féerna åt den som kan sjunga skogens, vindens, havets och prinsessans visa till slut.

PRINSESSANS VISA.

Musik av *Emil Sjögren.*

Skogen sover, ängen drömmer, Rosenbuskar stå i knopp. Vågen sina danser glömmer.

Fåglarna i trädets topp Stuckit huvu't under vingen. Morgontyst är fält och mark, fält och mark.

Ögon vila, fötter vila. Ingen går i kungens stora park. Då på slottets trappa I sin vita kappa, I sin